

ਪੜ੍ਹੀ

અનુક્રમણિકા			
ક્રમ	વિગતો	પાના.નં.	વિશેષ
1	વડબીજ પ્રોજેક્ટનું કવર પેજ	1	
2	વડબીજ પ્રોજેક્ટની અનુક્રમણિકા	2	
3	વડબીજ પ્રોજેક્ટનો ટુંકમાં પરિચય	3	
4	વડબીજ પ્રોજેક્ટ નિર્માતાનો પરિચય	4	
5	વડબીજ પ્રોજેક્ટના ઉદ્દેશો	5--8	
6	ઘોરણ 3 થી 12નાં વિદ્યાર્થીઓના વય જુથ મુજબ રસના વિષયોની માહિતી	9	
7	વડબીજ પ્રોજેક્ટ અમલીકરણ પ્રક્રિયાનાં તબક્કા	10--11	
8	વડબીજ પ્રોજેક્ટની પ્રસ્તાવના	12--17	
9	વડબીજ પ્રોજેક્ટ પ્રમાણેવય જુથ મુજબનું ગુણાંકન પત્રક	18	
10	વડબીજ પ્રોજેક્ટના સંભવિત ફાયદા	19--20	
11	પેપર કટીંગ અને ફોટોગ્રાફનાં ઉપયોગથી વડબીજ પ્રોજેક્ટને વધુમાં સમજવો.	21--38	
12	વર્તમાન શિક્ષણથી ગામડાઅને શહેરીમા રહેતા લોકોનું જીવન તથા સાચા શિક્ષણ માટેના ઉપાયો ફોટોગ્રાફ સહ.	39--47	
13	વડબીજ પ્રોજેક્ટ નિર્માતા વડે વિવિધ જગ્યાએ કરેલ ઇમેઇલની વિગતો	48	
14	વડબીજ પ્રોજેક્ટ નિર્માતાની યાદગાર અને પ્રેરણાદાયી ફોટો ગેલરી	49	
15	વડબીજ પ્રોજેક્ટ નિર્માતાની વાસની મલ્ટીપર્પજ કુટિર	50	
16	વડબીજ પ્રોજેક્ટનું આભાર દર્શન	51	

વડબીજ

વડનગરના વતનથી લઈ , વિશ્વના વ્યક્તિઓને પોતાના ફિલ્ડમાં ઉચ્ચ સિદ્ધિ પ્રાપ્ત કરી, પોતાનું અને પોતાના રાષ્ટ્રનું નામ ઉજ્જવળ કરવા પ્રેરણા અને પ્રોત્સાહન પૂરું પાડનાર અકલ્પનીય વ્યક્તિ એટલે વડબીજના પ્રણેતા.આ 'વડબીજ' પ્રોજેક્ટ વિશ્વના સૌથી વધારે સર્વોચ્ચ સન્માન મેળવનાર ભારતના વર્તમાન વડાપ્રધાનશ્રી મોદીજીના સન્માનમાં, ભારતીય શિક્ષક કૌશિક એસ. પી. અને તેમની ટીમ વડે તૈયાર કરવામાં આવેલ છે. જેનો ઉદ્દેશ્ય રાજ્ય સરકાર અને કેન્દ્ર સરકારના ઓછામાં ઓછા રૂપિયાના ખર્ચે, વધુમાં વધુ સાચા શિક્ષણનું સ્તર ઊંચું લાવી પ્રદેશથી લઈ દેશની અનેક ગંભીર સમસ્યાઓમાં ઘટાડો કરવાનો છે.

પાંડોર કૌશિકકુમાર શંકરલાલ

મુ. ભુપતગઢ

પો. અંદ્રોખા

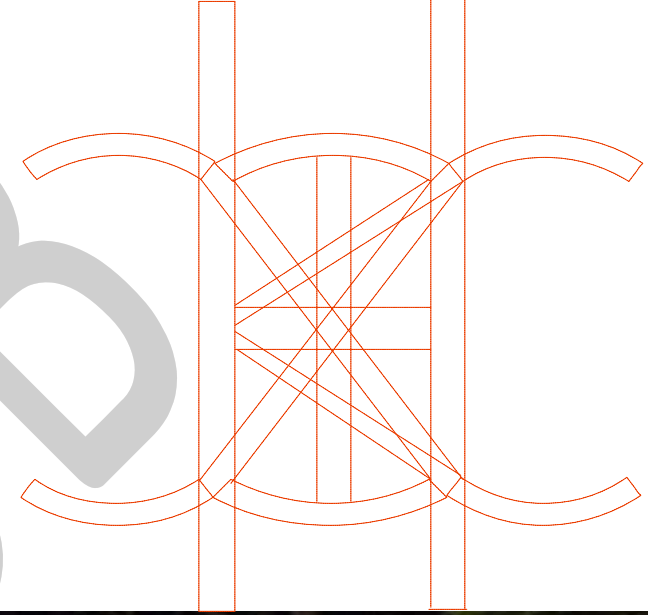
તા. વિજયનગર

જિ. સાબરકાંઠા

રાજ્ય : ગુજરાત

લાયકાત : બી. એસ.સી/બી. એડ.

મો. ૯૪૨૭૮૧૩૭૧૩

વડબીજ પ્રોજેક્ટનો ઉદ્દેશ

➤ આજના વિદ્યાર્થીઓ આવતી કાલના ભાવિ નાગરિકો છે” જે બાબતને 100% સાબીત કરી, મજબુત રાષ્ટ્રનું નિર્માણ કરવું.

➤ આ વડબીજ પ્રોજેક્ટ થકી, દેશ સુધી જવા માટે તૈયાર થતા તમામ જાતિ, ધર્મના બાળકોને કૌશિકએસ.પી અને તેમની ટીમ વડે રોલ્સ રોયસ કારની સો રૂપિયામાં સો કિલોમીટરની યાત્રા કરાવવા માટે સો ટકા પ્રયાસ કરાવવામાં આવશે.

➤ આ વડબીજ પ્રોજેક્ટની મદદથી તૈયાર થઈ, દરેક બાળક જીવનમાં એકવાર પોતાના કે પોતાના પરિવારથી માડીને દેશના માટે કામલાગે તેવી વસ્તુનું નિર્માણ કરે, GPSC/UPSC અથવા M.L.A/M.P બનવાની અગ્નિપરીક્ષામાં ભાગ લે અથવા બીજાને ભાગ લેવા માટે સાચો સહારો બને.

➤ આ વડબીજ પ્રોજેક્ટની મદદથી પોતે સાચા વ્યક્તિ તરીકે તૈયાર થઈ, અન્ય સાચી વ્યક્તિને પ્રેમ આપી, પોતે પણ સાચો પ્રેમ પામે.

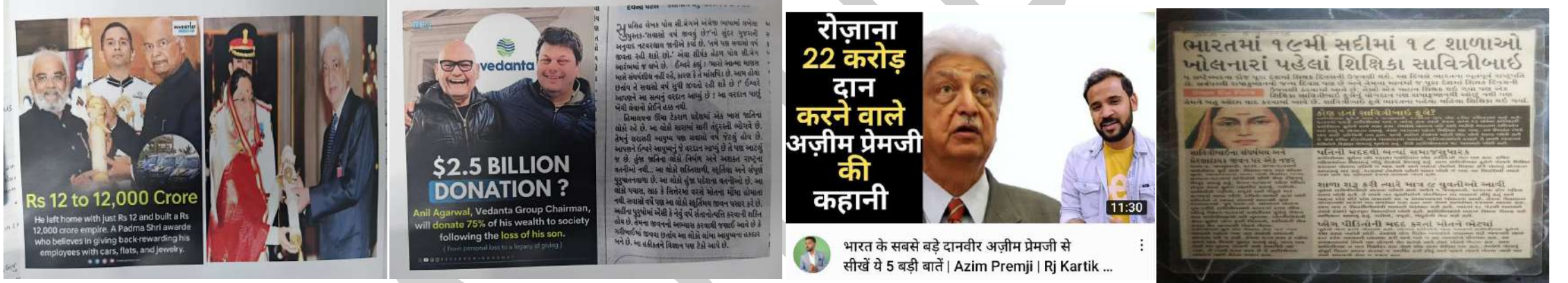
➤ આ વડબીજ પ્રોજેક્ટ થકી, સાચા જીવનસાથી કે મિત્ર બનાવતા પહેલા તે વ્યક્તિના મા-બાપના કાંડ વિશે અવશ્ય જાણવું. જેથી પાછળથી ઉત્પન્ન થતાં પ્રશ્નો અટકે અથવા તે બાબતે આગોતરી સાવચેતી રાખી શકાય.

➤ બાળકોને ભેડીયા(વરું) જંગલી પ્રાણીના જીવનમાંથી આઝાદી અને સામાજિક જવાબદારી શિખવવી.

- હાલના શિક્ષણ મુજબ જે મા-બાપ પોતાના બાળકને અતિશય લાડ કરે છે, તેની તમામ જરૂરિયાતો પૂર્ણ કરે છે, તેને કમ્ફર્ટ ઝોન માંથી બહાર નથી કાઢતા, તે મા-બાપ કોબા સાપ સમાન છે. જે પોતાના જ વંશને કમ્ફર્ટ ઝોન આપી પાંગળું બનાવી નાખે છે. જે આવનાર ભવિષ્યમાં અન્ય વ્યક્તિ અને રાષ્ટ્રને માટે બોજ કે બરબાદી માટેનું કારણ બની જાય છે. જે બાબતે બાળકો સમજશે.
- જે પોતે, પોતાના મા-બાપના સહારા વગર કંઈજ કાંડ કરી નથી શકતા તે મોબાઈલોમાં વ્યસ્ત રહી, બીજાને નીચે પાડી, પોતે ઊંચે જવાની કે સારા લાગવાની કોશિશ કરે છે, જે બાબતને સમજશે.
- આ વડબીજ પ્રોજેક્ટ થકી સંત કબીરદાસનાં વાક્ય "દુનિયામાં મારાથી ખરાબ કોઈ જ નથી" આ વાક્યને સ્વિકારીને જ સાચા વ્યક્તિ બની શકાય. જે બાબત સારી રીતે સમજશે.
- GCERT / NCERT નો AIM માત્ર એક જ વર્ષમાં સૌથી ઓછા ખર્ચમાં પૂર્ણ કરી, સરકારને 100% આર્થિક બચત કરી આપવી.
- વિદ્યાર્થીઓ શાળાઓમાં માત્ર પરીક્ષાલક્ષી શિક્ષણને બદલે પોતાના જીવન અને રાષ્ટ્રલક્ષી શિક્ષણ મેળવવા શાળાને તપો ભૂમી બનાવે.
- જંગલમાં હરણ હોય કે જંગલનો રાજા વાઘ, જીવન એક સંઘર્ષ એમ સમજીને જીવવા માટે બંનેએ દોડવું પડે છે. બાળકો આ બાબતને પોતાના જીવનમાં ઉતારે.
- બાળકો પોતાના જીવનમાં પાણી, પ્રસાદ, પૈસા, પાવર અને પોલિટિક્સ બાબતે આત્મનિર્ભર બને.

- શાળાઓમાં સાચા શિક્ષણ વડે આત્મનિર્ભર, સ્વમાની, પરિવર્તનશીલ અને મજબૂત વિદ્યાર્થીઓના નિર્માણ વડે પ્રદેશથી લઈ દેશની સમસ્યાઓનું નિવારણ કરવું.
- શાળાઓમાં “મુકદર કા સિકંદર” હિન્દી ફિલ્મની જેમ બાળક ધરેથી રડીને, લડીને આવે, પણ પાછું તે હસતું, રમતું જાય તે પ્રકારની પરિસ્થિતિનું નિર્માણ આ વડબીજ પ્રોજેક્ટની પ્રવૃત્તિ થકી કરવું.
- હાલનાં સમયમાં પોતાના, પોતાના પરિવાર, સમાજ, રાજ્ય અને રાષ્ટ્રના સાચા શિક્ષણ બાબતના નિર્માણ માટે દાન એ જ દુનિયાનું મોટામાં મોટું દાન છે, જેને બાળકો સમજશે.

- હાલનાં સમયમાં “મોબાઇલ” બાળકોની સૌથી ગંભીર સમસ્યા બની ગયેલ છે. આ સમસ્યાને સુયોગ્ય સર્જનમાં પરિવર્તન આ પ્રોજેક્ટની પ્રવૃત્તિ થકી કરવું.
- શાળાઓમાં વિદ્યાર્થીઓની અનિયમિતતા અને ડ્રોપઆઉટ રેશિયાને 100% ખતમ કરી, વિદ્યાર્થી અને દેશના તમામ નાગરીકોનો સાચો વિકાસ કરવો.
- આ વડબીજ પ્રોજેક્ટની પ્રવૃત્તિ થકી બાળકને વિકૃતિના બદલે પ્રકૃતિ તરફ પાછો વાળી “ બાળક એ દેશ માટે શક્તિનો ભંડાર છે ”વાક્યને ચરિતાર્થ કરવું.
- જીવનમાં સંઘર્ષ અને સંતોષ જેવી અનેક સારી બાબતો શિખવી કે શિખવાડવી પડે છે, જ્યારે આળસ અને અહંકાર જેવી અનેક ખરાબ બાબતો શિખવી કે શિખવાડવી પડતી નથી. જેને બાળકો સમજશે.

- આજે તમામ લોકો હિન્દી બોલીવુડ ફિલ્મ "મોહરા"ની જેમ કોઈ વ્યક્તિ, સંસ્થા કે સંગઠનનો શિકાર બની પુરું જીવન કોઈના ભ્રમમાં વિતાવવા છતા, સાચું શિક્ષણ મેળવી શકતા નથી. જે બાબત સમજશે.
- આ વડબીજ પ્રોજેક્ટની થકી તૈયાર થતા બાળકને, કૌશિકએસ.પી. અને તેમની ટીમ વડે તૈયાર થનાર બાસ્તુબ-BASTUB - BHARAT KE AAJAD STUDENT TALENT UNIVERSITY BHUPATGADHમાં આ બાબતનો ભારતમાં આગળ ઉચ્ચ અભ્યાસ કે વિદેશમાં જવા માટેનું યોગ્ય માર્ગદર્શન પુરું પાડવામાં આવશે.
- બાળકોને મારીગાડી મારા બંગલાનાં બદલે મારીવાડી મારું ઘર તરફ પ્રેરવા માટે આ વડબીજ પ્રોજેક્ટ 100% કારગર સાબિત બનશે.

- કઠોર પરિશ્રમ કરતા સ્ત્રી અને પુરૂષના પરસેવાવાળો ફોટો, એ દોડતા વાઘ અને દિપડાના સુંદર ફોટા કરતા વધારે આકર્ષક અને યાદગાર લાગે છે. જેને બાળકો સમજી પોતાના જીવનમાં ઉતારશે.
- તમામ રાજ્યોથી લઈને રાષ્ટ્રનાં ધોરણ 3 થી 12 નાં વિદ્યાર્થીઓનો ઉદ્દેશ (Our Power Convert Into Nation Power- આપણી શક્તિ એટલે દેશની શક્તિ) એક જ બને.
- બાળકો જાતી, ધર્મ, લિંગ, પ્રાંતના વાડાઓમાંથી બહાર નિકળી, પોતાના ટેલેન્ટના આધારે પરિવારથી લઈ દેશનું નામ રોશન કરે, અને અખંડ ભારતને ટકાવી રાખવા માટે જાતિવાદી-મતવાદી લોકો સાથેની અહિંસક લડતનો હિસ્સો બને.

ઘોરણ 3 થી 12 નાં વિદ્યાર્થીઓના વયજૂથમુજબ રસના વિષયોની માહિતી.

- ઘોરણ 3 થી 5 નાં બાળકોની પસંદગી કુગ્ગાફુલાવ, ડાન્સ, માટીમાં રમત, રંગકામ જેવા પ્રવૃત્તિલક્ષી અન્ય વિષયો હોય છે.
- ઘોરણ 6 થી 8 નાં બાળકોની પસંદગી અગાઉ ઘોરણ 3 થી 5 માં કરેલ પ્રવૃત્તિઓને વધું વિગતવાર કે ઊંડાણપૂર્વક કરવી, તથા નવીન બાબતો જેવી કે પ્રવાસ-પર્યટન, ગૃપમાં પ્રોજેક્ટ કરવો, નાના નાના પ્રયોગો જેવા અને સમજવા, અલગ અલગ સમાજોનું ચિત્રાત્મક સમાજ જીવન જોવું અને સમજવું જેવી બાબતો હોય છે.
- ઘોરણ 9 થી 12 નાં બાળકોની પસંદગી અગાઉ ઘોરણ 3 થી 8 માં કરેલ પ્રવૃત્તિઓને નવીન રીતે કે વિશેષ ભાર આપીને કરવી, તથા નવીન શિક્ષણના અભિગમો જેવા કે નેનોટેકનોલોજી, એ.આઈટેકનોલોજી જેવી વિશેષ બાબતોનો ઉપયોગ, વિજ્ઞાન અને શારીરિક શિક્ષણ બાબતોની સજાગતા જેવા વિષયો હોય છે.

વડબીજ પ્રોજેક્ટ અમલીકરણની પ્રક્રિયાનાતબક્કા

1. ધોરણ 3 થી 12 ના બાળકોને શાળાનાં નવા સત્રના પ્રથમ માસમાં, પોતાના રસની ઓળખ કરાવવા માટે, વિવિધ રમતલક્ષી પ્રવૃત્તિઓ જેવી કે કુગ્ગાકુલાવ, લખોટીની ગણતરી, પાંદડાની ગણતરી અને વિવિધ ડિઝઇન, ચિત્રદોરવા, રંગપૂરવા, વિવિધ અનાજોનું વર્ગીકરણ જેવી અનેક પ્રવૃત્તિઓ વડે બાળકોના પ્રાથમિક રસની ઓળખ કરી, તેની લેખિત નોંધ કરવી.
2. ધોરણ 3 થી 12 ના બાળકોને અગાઉ કરેલ નોંધ મુજબ, તેને જે તે વિષય બાબતનું યોગ્ય માર્ગદર્શન, સમય અને સ્થાનિક સરણ વસ્તુઓની ઉપલબ્ધી કરાવવી.
3. બાળકોને કમ્ફર્ટ ઝોન માંથી બહાર કાઢી, “જે કામવાળો તે જ રામવાળો.” “જે ખુદનો નથી તે ખુદાનો નથી.” “જે સૌને શિશું(નાનું બાળક)ની જેમ પ્રેમ કરે, તે જ સાચો ઇશુંને પ્રેમ કરે.” આ બાબતો સમજશે.
4. આ વડબીજ પ્રોજેક્ટની પ્રવૃત્તિ થકી, બાળકો જાતે સારું શિક્ષણ અને સાચું શિક્ષણ વચ્ચેનો ભેદ ઓળખતા થાય ત્યાં સુધી તેને યોગ્ય માર્ગદર્શન અને સરણ મટીરીયલ પુરુ પાડવા પ્રયાસ કરવો.
5. શાળાના સમય પત્રકમાં આવા વિશેષ પ્રતિભાવાળા બાળકો(જે અન્ય સાથે ભણતા બાળકો કરતા વિશેષ શક્તિ કે કૌશલ્ય ધરાવે છે) તેમને નિયમિત પણે સાંજે 4.00 થી 5.00 કલાક સુધી અથવા જરૂરિયાત મુજબ યોગ્ય સમય આપવો.
6. આવા વિશેષ પ્રતિભાવાળા બાળકોને વધુ સારી રીતે તૈયાર કરવા માટે જે તે બાળકોના માતા-પિતા કે તેને પસંદ અન્ય વ્યક્તિ સાથે શિક્ષકે સબંધ વધારવો.
7. શિક્ષકની ઉણપ કે અસમજ જેવી સ્થિતિમાં મોબાઇલ કે કમ્પ્યુટરનો સહારો લઈ, તે બાબતની જરૂરી માહિતી અને તાલીમ આપવા પ્રયાસ કરવો.

8. ગુણાંકન પત્રક મુજબ જે બાળક શાળાના અન્ય બાળકોમાંથી અલગ તરી આવી, કોઈ પણ પ્રવૃત્તિમાં જુથથી લઈ દેશ સુધી આગળ જાય છે, તે બાળકને શાળા કક્ષાએ લેનારી પરીક્ષાઓમાં બાકીના વિષયોનું ગુણાંકન અન્ય સરેરાશ બાળકોની સાથે કરજીયાત કરવું.

9. શાળામાં તમામ સમાજો અને ધર્મોમાં રહેલા સારી વાણીવાળા અને સાચી વાણીવાળા લોકો વિશેની સમજ આપી, સાચા શિક્ષણ વડે સાચો ધર્મ સમજી, પોતાનું સાચું જીવન કેવી રીતે જીવી શકાય, જીવનનો સાચો આનંદ કેવી રીતે લેવો અને પોતાનું જીવન સફળ બનાવવું તે શિખવવું.

10. શાળાના તમામ બાળકોની સાથે આવા બાળકોને વધારાના સમયનો ઉપયોગ, નવીન પુસ્તકો વાંચવા કે શાળાની લાયબ્રેરીમાંથી પોતાના વિષયને અનુરૂપ પુસ્તકો વાંચવા માટે પ્રોત્સાહન આપવું.

11. આ પ્રકારના વિશેષ બાળકોની અલગ કાંઈલ બનાવી, તેમને સપ્તાહમાં કરેલ તેમના વિષયનો વિકાસ દર નોંધી, મુલ્યાંકન કરતા રહેવું.

12. આ પ્રકારના વિશેષ બાળકોને તેમણે કરેલ કાર્ય બદલ, શાળાના જાહેર કાર્યક્રમમાં સન્માન અને પ્રોત્સાહન આપવા તથા અપાવવા. તેમની કૃતિઓનું પ્રદર્શન કે તેમના કાર્યના ફોટોગ્રાફને શાળાના ડિસ્પ્લેબોર્ડમાં મુકીને અન્ય બાળકોને પ્રેરણા આપવી.

વડબીજ પ્રોજેક્ટની પ્રસ્તાવના

દેશથી લઈ દુનિયામાં કોઈ પણ પ્રાણી કે વનસ્પતિ સજીવનું સાચું નિર્માણ કરવા માટે, સૌથી મહત્વનું અને પ્રથમ છે તેના બિજની પસંદગી. સાચું બીજ સાચું ઉત્પાદન મેળવવાનું પ્રથમ પગથીયું ગણવામાં આવે છે. જેથી ભારતને “દેવભૂમિભારત” બનાવવાનાં મહાન ઉદ્દેશને પુર્ણ કરવા માટે, હાલમાં ભારતનાં સાચા શિક્ષણવાળા નાગરીકોની ખુબ જ જરૂરીયાત છે. આવા સાચા નાગરીકોના ઝડપી નિર્માણ માટે આ “વડબીજ” નામના એક નવતર પ્રોજેક્ટને ધોરણ **3** થી **12** નાં બાળકો માટે તૈયાર કરવામાં આવેલ છે.

આ “વડબીજ” પ્રોજેક્ટની મદદથી રાજ્યોથી લઈ દેશના તમામ બાળકોમાં રહેલી તમામ પ્રતિભાને બહાર લાવી, તેને યોગ્ય જરૂરીયાત અને માર્ગદર્શન વડે વધુ સારી રીતે તૈયાર કરી, જે તે બાળક અને દેશ બંને આત્મનિર્ભર બનાવી, અન્ય આવા બાળકોને પ્રોત્સાહન મળે, આરોગ્ય, શિક્ષણ અને બેરોજગારી બાબતે સરકારનો બોજ થોડો ઓછો થાય, તમામ રાજ્યોથી લઈને રાષ્ટ્રના વિદ્યાર્થીઓનો ઉદ્દેશ (Our Power Convert Into Nation Power- આપણી શક્તિ એટલે દેશની શક્તિ) એક જ બને, જેથી વધુમાં વધુ ઝડપી આપણા દેશ ભારતને “દેવભૂમિભારત” બનાવવાનાં મહાન ઉદ્દેશને પુર્ણ કરી શકાય. આ વડબીજ પ્રોજેક્ટ વિશ્વના સૌથી વધારે સર્વોચ્ચસન્માન મેળવનાર, ભારતના વર્તમાન વડાપ્રધાનશ્રી મોદીજીના સન્માનમાં, ભારતીય શિક્ષક કૌશિક એસ.પી. અને તેમની ટીમ વડે તૈયાર કરવામાં આવેલ છે.

આ “વડબીજ” પ્રોજેક્ટનો પ્રથમ ઉદ્દેશ GCERT / NCERT ના IAIM ને માત્ર એક જ વર્ષમાં સૌથી ઓછામાં ઓછા ખર્ચમાં પૂર્ણ કરી, સરકારને 100% આર્થિક બચત કરી આપી, રાજ્ય થી દેશ સુધીના તમામ બાળકો, વાલીઓ અને સરકાર આજાદીનો સાચો આનંદોત્સવ માણી શકે તેમ છે. દેશમાં લોકશાહીનું બંધારણ અમલમાં આવવાથી ખેડૂતથી લઈ, રાજકારણીઓ પોતાના મન મરજી મુજબ જીવન

જીવી રહ્યાં છે. પરંતુ બંધારણ અમલમાં આવવા છતાં, ઇ.સ 1950 થી 2025 આજ દિન સુધી બાળકોને એક અંગ્રેજ અમલદાર કે જેને ભારતના લોકોને વધુમાં વધુ નોકર અને ગુલામ કંઈ રીતે બનાવાય, તે ઉદ્દેશ થી બનાવેલ લોર્ડમેકોલેની શિક્ષણનીતિથી આજે પણ રાજ્ય અને દેશના બાળકોને શિક્ષણ અપાય છે. જે બાબતને મારા જેવા સામાન્ય શિક્ષકથી લઈ દેશના વડાપ્રધાન સુધીના તમામ, આ દેશના સાચા સુખ માટે ચિંતિત રહેતા નાગરીકો આ બાબતની પિડાનો અને ગંભીર પરીણામોનો હાલમાં અનુભવ કરી રહ્યાં છે. બાળકોની જન્મથી લઈ મરણ સુધીની તમામ સમસ્યાઓનું મુખ્ય કારણ હાલનું માતા-પિતા અને શિક્ષકો વડે અપાતું શિક્ષણ છે. હાલમાં બાળકોને સારા શિક્ષણની નહીં, પરંતુ સાચા શિક્ષણની જરૂર છે. જો ધોરણ 3 થી 12 માં આ “વડબીજ” પ્રોજેક્ટની શરૂઆત કરવામાં આવશે તો, આજના બાળકોના માધ્યમથી પ્રદેશથી લઈ, દેશમાં રહેતા તમામ બાળકો, વાલીઓ અને અન્ય નાગરીકોની 80% સમસ્યાઓનું નિવારણ આપમેળે થવાની શરૂઆત થઈ જશે. હાલનાં શિક્ષણને કારણે અતિગરીબ મજદૂરથી લઈ, કહેવાતા અતિ અમીર વેપારીઓ અને નેતાઓના પરિવાર દુઃખી છે. જે બાબતના સચોટ આધાર પુરાવા આપણને હાલના મીડિયા કે સમાચાર પત્રોમાં જોવા મળી રહ્યાં છે.

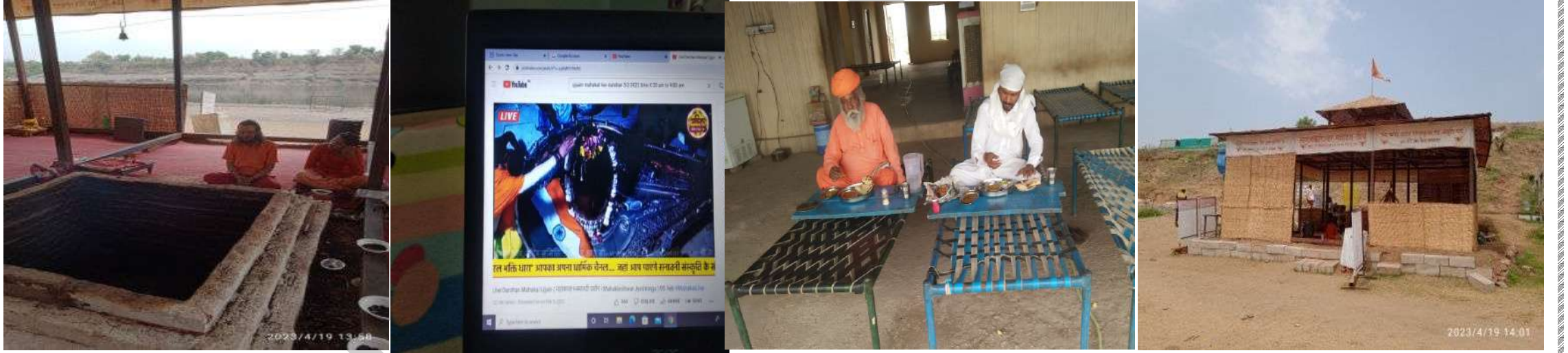

આ પ્રોજેક્ટ બાળકને બુધ્ધીનો બારદન નહીં પણ, બુધ્ધીનો “બોમ્બ” બનાવશે, પતિ- પત્નીને એકબિજાની જરૂરિયાત પૂરીકરવા માટેનું સાધન નહીં પણ, જન્મોજનમનો સુખદ સાથી બનાવશે, એવું

મારું દ્રઢ પણે માનવું છે. સાથો સાથ હાલમાં કાર્યરત સરકારશ્રીના ધોરણ 9 થી 12 માં વ્યવસાયલક્ષી શિક્ષણ આપી યુવાનોને આત્મનિર્ભર બનાવવાનાં ઉદ્દેશ ને પણ વધુ સારામાં સારો બનાવી શકાય તેમ છે. હાલના પરીક્ષાલક્ષી શિક્ષણ ને બદલે વિદ્યાર્થીલક્ષી અને રાષ્ટ્રલક્ષી શિક્ષણની ખુબજ જરૂરિયાત છે. સાચા શિક્ષણવાળી સ્ત્રીની અસલ ઓળખ તેના પિતા, પતિ અને પુત્રના પરાક્રમો ઉપરથી થાય છે, તેવીજ રીતે પુરૂષની અસલ ઓળખ તે પોતે અને તેના પરિવારને પ્રસાદ, પાણી, પૈસા, પાવર અને પોલીટીક્સ બાબતે કેટલો આત્મનિર્ભર બનાવે છે, તેના ઉપર આધાર રાખે છે. જ્યારે કોઈ રાજ્ય કે દેશના અસલ નેતાની ઓળખ, તે દેશની પરાક્રમી અને આત્મનિર્ભર જનતા ઉપરથી થાય છે. દેશમાં ડોલરની સામે રૂપિયાની કીંમતથી લઈ, દુનિયામાં દેશના રૂઆબ માટે મજબૂત અને સાચા શિક્ષિત નેતાઓની જેટલી જ જનતાની પણ ફરજ બને છે. જે બાબતને દેશના તમામ નાગરીકોને સમજવી જોઈએ. ગુજરાતના જાણીતા પત્રકાર “ગુ. સો. શાહના” લખાણ મુજબ “જે દેશની આરામખોર જનતા, તે દેશના હરામખોર નેતા.” જનતા સાચી શિક્ષિત હોય તો, નેતાઓ પ્રદેશથી લઈ દેશનો સાચો અને સૌનો વિકાસ કરે છે. જો જનતા ખોટી શિક્ષિત હોય તો, નેતાઓ પ્રદેશથી લઈ દેશનો ખોટો અને ખાસ લોકોનો વિકાસ કરે. મફતનું ખાવું, ગુલામબની રહેવું, પરિવારમાં બોજ બની રહેવું જેવી પ્રકૃતિવાળા માણસોએ જંગલમાં આઝાદ રહેતા, પોતાના પરિવાર અને સમાજની આઝાદી માટે અંતીમ શ્વાસ સુધી લડતા, પોતાના બાળકો અને ઘરડા વડીલોને પહેલા ખવડાવી ખાતા ભેડીયા (વરું) પાસેથી જીવન જીવવાનું શિખવું જોઈએ.

આ પ્રોજેક્ટમાં પ્રથમ પાયા તરીકે શાળાઓમાં મુક્તડાન્સ, ફુગ્ગાફુલાવ, રંગોની ઓળખ અને ગણતરી, બાળક અને દેશના સાચા વિકાસલક્ષી મનપસંદ કામગીરીની તક, યોગ્ય માર્ગદર્શન, પ્રોત્સાહન, પ્રદર્શન અને સન્માન, નોટબુકમાં તારીખ, જે તે વિષયમાં કરેલ પ્રગતિની નિયમિત નોંધ. જેવી, ખુબજ નાની નાની બાબતોને આયોજનબદ્ધ શાળાઓમાં દાખલ કરવાથી, મોટામાં મોટી સિધ્ધીઓને હાંસલ કરી શકાય તેમ છે. આ ઉપરાંત આ પ્રોજેક્ટ થકી બાળકોની શાળાઓમાં

નિયમિતતા, શાળામાં તમામ પ્રકારે હકારાત્મક વાતાવરણનું નિર્માણ, શિક્ષકોની નિયમિતતા, અભ્યાસ બાબતે ક્વોલિટી અને ક્વોન્ટિટીમાં ખુબજ સારો વધારો જેવી અનેક બાબતોમાં સુધારો લાવી શકાશે. ભારતમાં નોકરો અને ગુલામોને તૈયાર કરવા માટેની, વિકૃત માનસિકતા ધરાવતા લોર્ડમેકોલે જેવા, અંગ્રેજ ગવર્નરની શિક્ષણ પ્રણાલીથી, બાળકો અને દેશ મુક્તી મેળવી શકાશે. આજે તમામ પ્રદેશથી લઈ દેશમાં માણસો પાસે કંઈ ન હોવાથી જેટલા દુઃખી છે, તેટલા જ ઘણું બધું હોવા છતાં પણ દુઃખી છે, જેનું મુખ્ય કારણ સાચા શિક્ષણનો અભાવ છે. હાલમાં અમીર અને ગરીબ બંને પરિવારો બરબાદ થતા જાય છે. આ તમામ બાબતોના લાંબા અભ્યાસને કારણે આ પ્રોજેક્ટને તૈયાર કરવાની જરૂરિયાત ઉભી થઈ છે. આ પ્રોજેક્ટ થકી અમેરીકાના એલનમસ્કની જેમ ભારતમાં કૌશિક અસે.પી. અને તેમની ટીમ વડે ભારતમાં દેશી એલનમસ્ક તૈયાર કરી, ઓછામાં ઓછી જરૂરિયાત વડે, વધુમાં વધુ સારી બાબતોનું નિર્માણ કરી શકે તેવા મર્દ-મર્દાનગીનીઓનું નિર્માણ કરવાનું છે.

આ ભારતનાં મર્દ-મર્દાનગીનીઓ આવનારા સમયમાં દેશ અને દેશના યુવાનોને બરબાદીના રસ્તેથી સફળતાની બુલંદીના રસ્તે જવા માટે પ્રેરણા, પ્રોત્સાહન અને સન્માન આપશે. જેથી દેશના તમામ યુવાનો શારીરિક, માનસિક, આર્થિક, સામાજિક, રાજનૈતિક, શૈક્ષણિક અને ધાર્મિક બાબતે

આત્મનિર્ભરની સાથે આત્મગૌરવ પૂર્વક પોતાનું જીવન જીવી શકે. હાલમાં આપણા દેશના મોટા ભાગના લોકોના માનસમાં તેમના વાલીઓ અને કહેવાતા ધાર્મિક પાખંડીઓ દ્વારા સ્ત્રી - પુરુષ જેવા લિંગ ભેદ કરી, શોષણ કરનારા, શોષણ કરાવનારા અને શોષણ થનારા એમ ત્રણ ભાગમાં એક જ કુદરતે પેદા કરેલ વ્યક્તિઓ પોતાનું સાચા શિક્ષણ વગરનું જીવન જીવી રહ્યાં છે. સાચા શિક્ષણના અભાવે જાણતા અજાણતા હિન્દી “મોહરા” ફિલ્મની જેમ કોઈકનો હાથો બની, વ્યક્તિ-વ્યક્તિ વચ્ચે નફરત અને અવિરત ચાલનારા વિનાશનું સર્જન કરવામાં આવે છે. જેના પરીણામે હવેના યુધ્ધો સમસ્ત માનવ સમાજનું અને તેમના પૂર્વજો વડે સ્થાપેલા મૂલ્યોનો નાશ કરવા તરફ જઈ રહ્યાં છે.

આજે પ્રદેશ, દેશ અને દુનિયામાં સાચા ધર્મ હંમેશાં એકબીજા પ્રત્યે પ્રેમ, પરાક્રમ અને પવિત્રતા શિખવે છે. આજના પરીક્ષાલક્ષી શિક્ષણથી તમામ સાચા ધર્મોનો નાશ થવા જઈ રહ્યો છે, જ્યારે બીજી બાજુ અધર્મનો વિકાસ થઈ રહ્યો છે.

આજે તમામ સમાજોમાં રાક્ષસી વૃત્તિના મા-બાપ, શિક્ષકો, કહેવાતા ધાર્મિક પાખંડીઓ અને વિકૃત માનસિકતાવાળા નેતાઓ વડે આપણા પ્રદેશથી લઈ દેશ સુધી ઝેર ફેલાવાઈ રહ્યું છે. આ પ્રોજેક્ટ ભારતમાં સૌથી વધુ સાચા શિક્ષણની જરૂરિયાતવાળા આદિવાસી સમાજથી લઈ, સૌથી વધુ શિક્ષણવાળા

બ્રાહ્મણ સમાજો વચ્ચેની ખોટી ગેરસમજોને દુર કરવા, તમામ સમાજોનો સાચો વિકાસ કરવા, તમામ સમાજો સજીવોની એક આહારકડી સમાન એકબીજા સાથે જોડાયેલો છે, જેની જરૂરિયાત સાચું જીવન જીવવા માટે ઉત્તમ જડીબૂટી જેવું છે. આ પ્રકારનું સાચું શિક્ષણ સાબિતી સહ, આ પ્રોજેક્ટની મદદથી પુરા ભારતમાં 100% અસરકારક બનાવી શકાશે.

આ પ્રોજેક્ટ વડે રાજ્યોથી લઈ સમગ્ર દેશવાસીઓને સાચું શિક્ષણ આપી, “અનેક બિમારીઓની એક દવા” “સાચા નેતાને નેતામાંથી દેવતા” બનાવવા ખુબજ મદદરૂપ બનશે. ભારતના દરેક વ્યક્તિમાં સાચી રાષ્ટ્રભાવના જાગૃત બને તે માટે, આ પ્રોજેક્ટ તમામ રાજ્યો અને રાષ્ટ્રને સમર્પીત કરવા માટેનો કૌશિક એસ.પી. અને તેમની ટીમ વડે પ્રયાસ કરવામાં આવેલ છે. અંતમાં જ્યારે તમામ સમાજો એક બનશે તો જ આપણા દેશનાં તમામ વિર શહીદોને સાચી શ્રધ્ધાંજલી મળશે, અને તેઓના મત મુજબ ભારતમાં દિવ્ય સમાજનું નિર્માણ થશે, જ્યારે ભારતમાં દિવ્ય સમાજનું નિર્માણ થશે તો દિવ્ય અને ભવ્યભારતનું એટલે કે “દિવ્યભૂમિભારત”નું નિર્માણ પણ 100% થશેજ.

આપનોવિશ્વાસું
કૌશિકકુમાર એસ.પાંડેર
9427813713

વય જૂથમુજબનુંગુણાંકન

વયજૂથ મુજબમુલ્યાકનપત્રક			
ક્રમ		સ્પર્ધામાંઆવેલ નંબર	સ્પ. આવેલ નંબરમુજબ ધોરણ 3 થી 12 નાંઅન્ય વિષયમાંઆપવાનાગ્રેડ/ટકાવારી
1	જૂથ	1	B = 70-74
		2	C++ = 65-69
		3	C+ = 60-64
1	બિટ	1	B+ = 75-79
		2	B = 70-74
		3	C++ = 65-69
3	તાલુકા	1	B++ = 80-84
		2	B+ = 75-79
		3	B = 70-74
4	જિલ્લો	1	A = 85-89
		2	B++ = 80-84
		3	B+ = 75-79
5	રાજ્ય	1	A+ = 90-94
		2	A = 85-89
		3	B++ = 80-84
6	દેશ	1	A++ = 95-100
		2	A+ = 90-94
		3	A = 85-89

વડબીજ પ્રોજેક્ટના સંભવિતફાયદા

1. બાળકોને મેકોલેની નીતિના બદલે, કૌશિક એસ.પી. અને તેમની ટીમ વડે તૈયાર કરેલ સંપૂર્ણ સ્વદેશી “મોદીનીતિ” મુજબ તૈયાર થવાની અને રાષ્ટ્ર નિર્માણમાં સહભાગી થવાની **100%** તક પ્રાપ્ત થશે.
2. બાળકોની અને શિક્ષકોની શાળામાં હાજરી તથા શિક્ષણની ગુણવત્તામાં 100% સુધારો આવશે.
3. બાળકોની શાળામાં અનિયમિતતા અને ડ્રોપઆઉટ રેશિયામાં પણ 100% ઘટાડો આવશે.
4. રાજ્ય અને કેન્દ્ર સરકારનો શિક્ષણ પાછળ કરવામાં આવતો ખર્ચ 100% અસરકારક થશે.
5. વતનથી વિશ્વ સુધીની (બેરોજગારી, બીમારી, બરબાદી, ગુનાખોરીજીવી) અનેક સમસ્યાઓનું કોઈ પણ હથિયાર વગર 100% નિવારણ શરૂ થશે.
6. આ પ્રોજેક્ટ થકી બાળક પોતાની કોઈ સમસ્યાથી ગભરાઈને રડવાને બદલે, સમસ્યા સાથે 100% “મહાભારતનાં અભિમન્યુ”ની જેમ એકલા લડવાનું પસંદ કરશે.
7. આ પ્રોજેક્ટ થકી બાળક પોતાના સાચા જીવન ઘડતરમાં, સંઘર્ષનું મહત્વ 100% સમજશે.
8. દેશના શહીદો વડે આપવામાં આવેલ શ્રેષ્ઠ વાક્ય “આજનું બાળક આવતી કાલનું નાગરિક” સાચા અર્થમાં **100%** ફલિતાર્થ થશે.
9. દેશના વડાપ્રધાન મોદીજીએ શરૂ કરેલ વોકેશનલ એજ્યુકેશન યોજના થકી, આત્મનિર્ભર ભારત, ઘર ઘર સ્વદેશીનું અભિયાન 100% વધું સફળ બનશે.
10. આ વડબીજ પ્રોજેક્ટ થકી બાળકો અને વાલીઓમાં લાયકાત(ડીગ્રી)ને બદલે લાયક(સારીદાનત વાળો)બનવા કે બનાવવા માટે 100% બદલાવ આવશે.
11. બાળકો ભેડીયા(વરું) જંગલી પ્રાણીના જીવનમાંથી પણ, આઝાદી અને સામાજિક જવાબદારી શિખશે.

12. આ વડબીજ પ્રોજેક્ટ એ “સ્ત્રીબીજ”નો એક નાનકડો ભાગ હોવાથી, માનવ ઉપયોગી તમામ પ્રકારનાં સાચા શિક્ષણોમાં **100%** સુધારો લાવી શકાશે.
13. દેશની સર્વ સમસ્યાનું કારણ સાચા શિક્ષણના અભાવને પરીણામે ઉત્પન્ન થતો પુરુષ તથા સ્ત્રીનો અસંતોષ અને ઐયાસી છે. આ અસંતોષ અને ઐયાસીને ઉત્તમ “સ્ત્રીબીજ” વડે જ 100% ઘટાડી શકાશે.
14. આ વડબીજ પ્રોજેક્ટ થકી, દેશમાં સાચા બાળકોનું નિર્માણ કરીને, કૌશિક એસ.પી. અને તેમની ટીમનું મુખ્ય લક્ષ્ય “પ્રેમ, પરાક્રમ અને પવિત્રતાનું ભારત નિર્માણ” **100%** પુર્ણ થશે.
15. બાળકો પોતાની પસંદગીને જ પોતાની જીંદગી બનાવી, થાક, ડર, નિરાશા, પારકી આશા, આળસ રાખ્યા વગર પોતાના અને દેશ માટે, પોતાની પસંદગીના વિષયને પોતાની વ્યવસાયીક ઓળખ બનાવશે.

સાધુ, સંત સમાજ, સરકાર અને રાષ્ટ્રને મારા પ્રણામ

સંદેશ

રામમંદિર નિર્માણ સંપન્ન : અયોધ્યા રામમંદિરનાં શિખર પર પીએમ મોદીએ ધર્મ ધ્વજા ફરકાવી

માનસિક ગુલામીમાંથી મુક્ત થવાનું લક્ષ્ય : મોદી

ભાવુક થયેલા મોદીએ કહ્યું કે, આ ધ્વજા સદીઓનાં સપના સાકાર થયાનું પ્રતીક, કેટલાકે ભગવાન રામને પણ કાલ્પનિક ગણાવ્યા હતા, ૨૧મી સદીની અયોધ્યા વિકસિત ભારતનો મેરુદંડ બનીને ઊભરી આવશે

સદીઓથી રામલલાનાં જન્મ સ્થાન પર મંદિર ભવ્ય રામમંદિર બનાવવાનું સદીઓ જુનું સપનું મંગળવારે સાકાર થયું છે. માગશર સુદ પાંચમનાં પવિત્ર દિવસે વિવાહ પંચમીએ પીએમ મોદી દ્વારા રામમંદિરનાં શિખર પર ધર્મ ધ્વજા ફરકાવવામાં આવી હતી. આ સાથે જ ભવ્ય રામમંદિરનાં ભાંડકામનું તમામ કાર્ય પૂર્ણ થયું છે. મંદિર વહીં બનાવેલો દેશવાસીઓનો અને પીએમ મોદીનો સંકલ્પ પૂરો થયો છે. અયોધ્યામાં ભગવાન રામની દિવ્ય મૂર્તિની પાણપ્રતિષ્ઠાનાં ૬૭૩ દિવસ પછી પીએમ મોદી તેમજ RSS વડા મોહન ભાગવતની હાજરીમાં મંદિરનાં સોનેરી શિખર પર સવારે ૧૧.૫૦ કલાકે અભિજિત મુહૂર્તમાં ૩ કિલો વજનની કેસરિયા ધ્વજા ફરકાવવામાં આવી હતી.

આ પસંને ૮,૦૦૦ જેટલા આમંત્રિતો, સાધુ, સંતો, મહંતો તેમજ લાખો શ્રદાળુઓએ જય શ્રી રામનાં નારાથી અયોધ્યાને ગજવી હતી. ધ્વજા ફરકાવ્યા પછી ભાવિક થયેલા મોદીએ કહ્યું હતું કે, આ ધ્વજા સદીઓનાં સપના સાકાર થયાનું પ્રતીક છે. ધર્મ ધ્વજા ફરકાવવા પહેલા પીએમ મોદી તેમજ RSS ચીફ મોહન ભાગવતે મંદિરમાં રામલલાની આરતી તેમજ પૂજા અર્ચના કરી હતી. મંદિરમાં આવેલા સપ્ત મંદિરમાં પણ પૂજન કર્યું હતું. રામ દરબારનાં દર્શન કર્યા હતા. RSS ચીફ મોહન ભાગવત અને યુધીનાં સીએચ યોગી આદિત્યનાથે પણ લોકોને સંબોધન કર્યું હતું.

વિવાહપંચમીના દિવસે ધ્વજારોહણ

અયોધ્યા ખાતે રામમંદિરમાં વડાપ્રધાનના હસ્તે ધ્વજારોહણ કાર્યક્રમ યોજાયો હતો. વડાપ્રધાન મોદી ધ્વજા ફરકાવતા સમયે ભાવુક થઈ ગયા હતા. ૨૫ નવેમ્બરનો દિવસ વિવાહપંચમી તરીકે ઓળખાય છે. શ્રેતા યુગમાં ભગવાન રામ અને સીતાના વિવાહના દિવસ તરીકે તે જાણીતો છે.

આધુનિક ટેકનિકથી ધ્વજા ફરકાવી : પીએમ મોદીએ પરંપરાગત રીતે રસ્સીને ખેંચીને ધ્વજા ફરકાવી ન હતી. લ્યાં એક પોલિયમ પર વળાંક લીધેલા ઝંડા પાસે નમસ્કારની મુદ્રા મુકવામાં આવી હતી આ સાંકેતિક હાથને ઝંડા તરફ લઈ જઈને ઓં નેતાઓએ ધર્મ ધ્વજા ફરકાવી હતી. કેસરિયા રંગનો ધ્વજ ૨૨ ફુટ X ૧૧ ફુટનો હતો.

મેકોલોએ ભારતમાં ગુલામીના મૂળિયા નાંખ્યા

આ ધ્વજાને સાત કારીગરોએ ૨૫ દિવસમાં તૈયાર કરી છે. તે નાઈલોન અને રેશમના કપડમાંથી બનાવવામાં આવી છે. આ ધ્વજા ૨૨ ફુટ લાંબી અને ૧૧ ફુટ પહોળી છે. તેનું વજન પણ કિલો જેટલું છે. તેને ૧૬૧ ફુટ ઊંચા મંદિર શિખર પર ૪૨ ફુટ ઊંચા દલબંધ પ્રમાણે તૈયાર કરાઈ છે. તેમાં ૩૬૦ કિગી ફરી શકે તેવા ખોલ બેટિંગ આધારિત સેમ્લર લગાવાઈ છે.

મેકોલો એક અંગ્રેજ ઓફિસર હતો જે ૧૯૦ વર્ષ પહેલાં ૧૮૩૫માં ભારત આવ્યો હતો અને આખા દેશમાં ગુલામીની માનસિકતાનાં બીજ રોપ્યા હતા. તેણે ભારત અને ભારતની સંસ્કૃતિનો નાશ કરવાના ઇરાદાથી બધા કાર્યો કર્યા હતા. આખાં આગામી ૧૦ વર્ષમાં લોકોને ગુલામીની માનસિકતાથી મુક્ત કરવાના છે તેમ મોદીએ કહ્યું હતું. મેકોલો બ્રિટિશ ઇતિહાસકાર, રાજનેતા હતો તેનો જન્મ ૨૫મી ઓક્ટોબર ૧૮૦૦માં ઇંગ્લેન્ડમાં થયો હતો. તે

૧૮૩૪-૩૫માં ભારતમાં ગવર્નર જનરલ તરીકે આવ્યો હતો અને ૧૮૩૮ સુધી રહ્યો હતો તેણે દેશમાં નવી શિક્ષણ પ્રથા શરૂ કરી હતી અને કાયદામાં સુધારા કર્યા હતા. તેણે નવી શિક્ષણ નીતિ લઈ હતી જેમાં અંગ્રેજોને મદલ્લ અપાયું હતું. ભારતની પરંપરાગત શિક્ષણ પદ્ધતિમાં તેણે સંસ્કૃત અને ફારસી ભાષાને બિનજરૂરી ગણાવી હતી. તેણે સ્વાદ, વિચાર અને ગૌરવકતા અંગ્રેજો જેવી હોય તેવા ભારતીયોને તૈયાર કર્યા હતા.

કોમનવેલ્થ સ્પોર્ટ્સ જનરલ એસેમ્બલીની આજે ગ્લાસગોમાં બેઠક યોજાશે CWG ૨૦૩૦ : અમદાવાદને આજે સત્તાવાર યજમાનીનો અધિકાર મળશે

કોમનવેલ્થ ગેમ્સ ૨૦૩૦ની યજમાની અમદાવાદને મળે તેવું આશ્વાસન એક મહિના પહેલા જ પ્રાપ્ત થઈ ચુક્યું હતું અને હવે આ વખતે અમદાવાદ પર યજમાનીના દાવાને બુખવારે સત્તાવાર રીતે મંજૂરીની મહોર લાગી જશે. બુખવારે કોમનવેલ્થ સ્પોર્ટ્સ જનરલ એસેમ્બલીની ગ્લાસગોમાં બેઠક યોજનારી છે જેમાં યજમાનીના અમદાવાદના દાવાને મંજૂરી મળી શકે છે. અને તેની સાથે જ ભારતના વૈશ્વિક મંદિર સ્પોર્ટ્સ હબ બનાવવાની

મહત્વાકાંક્ષાને વધુ બળ પ્રાપ્ત થશે. ભારત આ પહેલા ૨૦૧૦માં નવી દિલ્હીમાં કોમનવેલ્થ ગેમ્સનું આયોજન કરી ચૂક્યું છે અને હવે આ વખતે અમદાવાદ પર પસંદગીનો કમળ ઘોળાયો છે. અમદાવાદે છેલ્લા એક દાયકાની અંદર યુદ્ધના ધોરણે પોતાના સ્પોર્ટ્સ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરમાં સુધારો કર્યો છે. બુખવારે યોજનારી કોમનવેલ્થ સ્પોર્ટ્સ જનરલ એસેમ્બલીમાં કોમનવેલ્થ સ્પોર્ટ્સ બોર્ડ દ્વારા પહેલા જ જેની ભલામણ કરાઈ છે તે અમદાવાદની યજમાનીના

દાવાને મંજૂરી પ્રદાન કરાશે. બોર્ડની ભલામણ બાદ કોમનવેલ્થ સ્પોર્ટ્સ ઈવેલ્યુએશન કમિટીએ યજમાનીનો દાવો કરનાર શહેની ટેકનિકલ ડિલિવરી સમતા, એલ્થેટ અનુભવ, ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર, ગવર્નન્સ, તેમજ કોમનવેલ્થ સ્પોર્ટ્સ વેલ્ફ પ્રોગ્રામ વગેરેની સમીક્ષા કરી હતી. ૨૦૩૦ની કોમનવેલ્થ ગેમ્સના આયોજન માટે ભારતના દાવા સામે આફ્રિકાના નાઈજીરિયાની રાજધાની અબુજા પણ મેદાનમાં હતી.

અમદાવાદ કોમનવેલ્થ ગેમ્સની શતાબ્દી પૂર્ણ થવાનું પ્રતીક બનશે

પ્રત્યેક પ્રસંગે.....
KOYO કુર્તા શોપ
Pure Silk • Pure Linen • Pure Cotton
SIRE 0 to 54
શ્રી. ૨૦, રોડ પરીવર્તીમા કોમપ્લેક્સ 94269 79127
ક્યામલ ચાર રસ્તા હેલ્થવર્લ્ડ ની આગે 94285 47099

આર્મી પબ્લિક સ્કૂલ પ્રાચાર્યોની નવ ચિંતન બેઠક કૌશલ આધારિત શિક્ષા અને સમગ્ર છાત્ર વિકાસ પર ઝોર

આર્મી પબ્લિક સ્કૂલ અહમદાબાદ કા દૌરા કરતે પ્રાચાર્ય વ અન્ય અધિકારી.

અહમદાબાદ @ પત્રિકા. ગોલ્ડન કટાર ડિવીઝન, અહમદાબાદ કે તત્વાવધાન મેં હાલ હી મેં આર્મી પબ્લિક સ્કૂલ અહમદાબાદ કી ઓર સે દક્ષિણ કમાન્ડ આર્મી પબ્લિક સ્કૂલ કે પ્રાચાર્ય કી નવ ચિંતન બેઠક કી ગઈ. ઇસ દો દિવસીય બેઠક મેં દેશ ભર કે આર્મી પબ્લિક સ્કૂલોં કે વરિષ્ઠ સૈન્ય અધિકારી, પ્રધાનાચાર્ય શામિલ હુએ. ઇસમેં શૈક્ષિક સુધારોં, નઈ શિક્ષા નીતિ કાર્યાન્વયન ઓર નવાચારોં પર વિચાર-વિમર્શ કિયા ગયા. બેઠક મેં

‘રાષ્ટ્રીય શિક્ષા નીતિ- 2020’, ‘શિક્ષા પ્રક્રિયાઓં મેં ડિજિટલ ઈકીકરણ’, ‘કૌશલ-આધારિત શિક્ષા’ ઓર ‘સમગ્ર છાત્ર વિકાસ’ કે કાર્યાન્વયન પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કિયા ગયા. ઇસને આર્મી પબ્લિક સ્કૂલ મેં ઈક દુસરે કી સર્વોત્તમ પ્રથાઓં કો સાઝા કરને ઓર સહયોગ કો બઢાવા દેને કે લિએ ઈક મંચ કે રૂપ મેં કાર્ય કિયા. પ્રતિનિધિયોં ને નવીન ઓર ઈન્ટેન્સિવ પ્રથાઓં કો દેખને કે લિએ આર્મી પબ્લિક સ્કૂલ અહમદાબાદ કા દૌરા કિયા.

ઈન્ટર્નલ સ્માર્ટ ઇન્ડિયા હૈકાર્થોન મેં

સરકારી સુરક્ષાની પણ માંગ કરી.

PM મોદી અશક્યને શક્ય બનાવી શકે છે: ઉપરાષ્ટ્રપતિ

નવી દિલ્હી: ઉપરાષ્ટ્રપતિ સી.પી. રાધાકૃષ્ણને વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીની પ્રશંસા કરતા કહ્યું છે તેઓ અશક્યને પણ શક્ય બનાવી શકે છે. રાધાકૃષ્ણને સોમવારે આ નિવેદન આપ્યું હતું, જેમાં વૈશ્વિક નેતાઓ સાથે પીએમ મોદીના સંબંધો પર પ્રકાશ પાડવામાં આવ્યો હતો. આ માટે, તેમણે યુએસ પ્રમુખ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ, રશિયન પ્રમુખ વ્લાદિમીર પુતિન અને ચીનના રાષ્ટ્રપતિ શી જિનપિંગ સાથે પીએમ મોદીના સંબંધોનો ઉલ્લેખ કર્યો હતો, અને કહ્યું હતું કે વડા પ્રધાનના તે બધા સાથે સારા સંબંધો છે. વડા પ્રધાનના સંબંધોનો સંબંધિત એક પ્રકાશનમાં, ઉપરાષ્ટ્રપતિએ ખાસ ઉલ્લેખ કર્યો હતો કે અમેરિકાએ ભારત પર ૫૦ ટકા ટેરિફ લાદ્યો હોવા છતાં, ટ્રમ્પે હંમેશા મોદીને એક સારા મિત્ર તરીકે પ્રશંસા કરી છે.

યૂંટણી પંચની UPમાં યૂંટણી પછી ખર્ચનો રિપોર્ટ નહીં આપવા

વિમાનના વર્ષનો બાળ બાળક ઈરાન જ ફ્લાઈટના લેડિંગ

અફઘાનિસ્તાનની રાજધાની પહોંચેલી ફ્લાઈટમાં એક આજોવા મળી છે. ફ્લાઈટ લેન્ડ થી ૧૩ વર્ષનો એક બાળકો વિમાન ટેબાચો. તેની પૂછપરછ કરી તો બાળક વિમાનના લેડિંગ ગેરમ

આભામાએ ટ્રમ્પના ખોટા દાવાને જાહેર આરોગ્ય માટે ખતરનાક ગણાવ્યા

દુનિયાની ૮૦ ટકા સમસ્યાઓનું કારણ સત્તાલાલ્યુ બુદ્ધિ નેતાઓ : ઓબામા

પુએસના ભૂતપૂર્વ પ્રમુખ બરાક ઓબામાએ બિટિયા ઇનિયાસકાર ડેવિડ ઓલુસોગા સાથે વાતચીત કરતાં જણાવ્યું હતું કે દુનિયાની ૮૦ ટકા સમસ્યાઓમાં સત્તાપીશ વુદ નેતાઓ સામેલ છે જે હાર માનવા તેયાર નથી અને તેઓ તેમનું ચાલે તો પિરામીડ રાજકીય નેતાઓએ પોતે યાદ રાખવું જોઈએ કે તેમને કામ કરવા સત્તા અપાઈ છે : બરાક ઓબામા

ઓબામાએ ૨૦૧૯માં પણ જણાવ્યું હતું કે સામાન્ય રીતે વુદ લોકો માર્ગનો આડા આવે છે. રાજકીય નેતાઓએ પોતાની જાતને યાદ અપાવતાં રહેવું જોઈએ કે તેમનું કામ કરવા સત્તા તેમને અપાઈ છે. અને તેઓ અજ્ઞાન ભાઈ રહેવાના નથી. ત્યાં તમારી આપવડાઈ કરવા કે તમારી પોતાની સત્તાનો દેખાડો કરવા પસંદગી કરવામાં આવી નથી. વડનમાં ઓબામાએ ટ્રમ્પને તેમના અનુગામી તરીકે ઓબામાની જણાવ્યું હતું કે ચોક્કસ દવાઓ અને ઓટિઝમ વિશે

ઓબામાએ જણાવ્યું હતું કે વુએસ અને માનવતાના ભાવે વિશે બે દૃષ્ટિકોણ વચ્ચે રક્ષી ખેંચ ચાલી રહી છે. જે લોકો પ્રગતિશીલ દૃષ્ટિકોણ ધરાવે છે તેઓ

લોકશાહી દ્વારા પરિવર્તન ઇચ્છે છે ત્યારે ટ્રમ્પ સહિતના લોકરંજનવાદી નેતાઓ જુના અને વપારે રુઝિયુસ્ત અભિગમ અપનાવી દુનિયાને તેના ભેંસી પકેલી રહ્યા છે. મારા અનુગામી અમેરિકા વિશે ચોક્કસ રીતે વિચાર છે, જ્યાં તો પા પિપલનો અર્થ થોડા લોકો, ભણે નહીં એવો યામ છે. તેમના લોકોમાં દરજ્જા અને કોણ ક્યાં છે તેની સ્પષ્ટ સોંપાનો નિશ્ચિત છે. ઓબામાએ પ્રગતિશીલો પણ સંતુષ્ટ બની બેસી રહ્યા હોવાનું જણાવી ઉમેર્યું હતું કે તેમના મૂલ્યોની હવે કસોટી થઈ રહી છે.

સુપ્રીમ કોર્ટે રાજ્યો પાસે રિપોર્ટ માગ્યો

વિદ્યાર્થીઓની આત્મહત્યા રોકવા ક્યાં પગલાં ભર્યા?

સુપ્રીમ કોર્ટે કેન્દ્ર સરકારને પણ આઠ અઠવાડિયામાં કમ્પ્લાયન્સ એફિડેવિટ દાખલ કરવાની સૂચના આપી

નવી દિલ્હી

સુપ્રીમ કોર્ટે સોમવારે બધાં રાજ્યો અને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશો પાસેથી એક રિપોર્ટની માગ કરી છે. સુપ્રીમ કોર્ટે કહ્યું કે, આઠ અઠવાડિયામાં એ જણાવો કે તમારા રાજ્યમાં વિદ્યાર્થીઓમાં માનસિક સમસ્યાઓ અને આત્મહત્યાની ભાબતોના ઉકેલ માટે અદાલત દ્વારા નક્કી કરાયેલા

દિશાનિર્દેશોને લાગુ કર્યાની શી સ્થિતિ છે. જસ્ટિસ વિક્રમનાથ અને સંદીપ મહેતાની બંને કેન્દ્ર સરકારને પણ આઠ અઠવાડિયામાં પાલન સોગંદનામું દાખલ કરવાની સૂચના આપી છે, જેમાં આ દિશાનિર્દેશોના અમલીકરણ માટે ભરાયેલાં પગલાંનું વિવરણ આપવાનું રહેશે. ...અનુસંધાન વેજ નં.૧૧

વિદ્યાર્થીઓની આત્મહત્યા બાબતે SCનું કડક વલણ

વિદ્યાર્થીઓમાં વધતી આત્મહત્યાઓને ગંભીરતાથી લેતાં સુપ્રીમ કોર્ટે દેશભરમાં માનસિક સ્વાસ્થ્ય સંકટના નિવારણ માટે વ્યાપક દિશાનિર્દેશ બહાર પાડ્યા હતા. અદાલતે કહેલું કે દેશમાં વિદ્યાર્થીઓ, શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ અને કોચિંગ સેન્ટર્સ સાથે સંકળાયેલી આત્મહત્યાઓ અટકાવવા માટે કોઈ એકીકૃત અને લાગુ થનારું કાયદાકીય માળખું નથી, જેના લીધે ધારાકીય અને નિયામક શુન્ય સ્થિતિમાં છે. આ પરિસ્થિતિઓને જોતાં અદાલતે ૧૫ દિશાનિર્દેશ બહાર પાડ્યા અને કહ્યું કે, જ્યાં સુધી સઘન અધિકારી કોઈ કાયદો કે નિયામક માળખું તેયાર ન કરે, આ દિશાનિર્દેશ અસરકારક અને બાધ્ય રહેશે. સુપ્રીમ કોર્ટે કહેલું કે બધી શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ એકસમાન માનસિક સ્વાસ્થ્ય નીતિ અપનાવે અને લાગુ કરે.

અક્ષયકુમાર પાસે રોજ સવારે વહેલા ઉઠવાનું શીખવાની શાહરુખની મહેચ્છા

મુંબઈ

બોલિવૂડ કિંગ શાહરુખ ખાને તાજેતરમાં પોતાના ૬૦મા જન્મ દિવસની ઉજવણી કરી. ફિલ્મ જગતના કલાકારોએ સોશિયલ મીડિયાના માધ્યમથી શાહરુખને આ પ્રસંગે શુભેચ્છા પાઠવી હતી. ચાર દિવસ પછી શાહરુખે જન્મ દિવસની શુભેચ્છા પાઠવતાં આવેલા સંદેશોઓનો જવાબ આપ્યો છે. જવાબ આપતી વખતે અક્ષયકુમાર, કાજોલ અને ટાઈગર શ્રોફને ખાસ સંદેશો લખ્યો હતો. યૂઝર્સ તે જવાબોથી ખુશ છે. શાહરુખને ૬૦મા જન્મ દિવસની શુભેચ્છા

પાઠવતાં અક્ષયકુમારે લખ્યું હતું કે, 'તમારા ખાસ દિવસે ખૂબ ખૂબ અભિનંદન તું કોઈપણ રીતે હજી ૬૦નો લાગતો નથી. ચહેરાથી ૪૦, બુદ્ધિથી ૧૨૦નો લાગે છે.' જવાબમાં શાહરુખે લખ્યું કે, 'હેપ્પી બર્થડે ગાવા બદલ આભાર. તમે મને સારા દેખાવાનું અને સ્માર્ટ વિચારવાનું રહસ્ય સમજાવ્યું છે. હવે ખેલાડીની જેમ સવારે વહેલા ઉઠવાનું પણ શીખવાડી દો.' કાજોલને જવાબ આપતાં કહ્યું કે 'તમારી સલાહ માની લીધી છે. મીણબત્તી ગણવાનું વિચાર્યું પણ નહીં. મીણબત્તી મૂકી જ નહીં.'

સેવા સદનમાં પોલીસનો કાફલો ખડકી દેવાયા

હિંમતનગર કલેક્ટર કચેરીને બોંબથી ઉડાવવાની ધમકી બાદ તંત્ર હરકતમાં

વિવિધ કચેરીઓમાં પણ ટીમો દ્વારા તપાસ આદરી

શહેરી અને ગ્રામ્ય વિસ્તારોમાં અનેક અરજદારો આવી કામ અર્થે આવતા હોવાને કારણે દિવસ દરમિયાન લોકોની અવરજવર વધુ રહે છે તે સ્વાભાવિક છે.

Models	GST Reductions upto
Tiago	₹75300
Tigor	₹81300
Punch	₹107900
Altroz	₹111910

ડોલર સામે રૂપિયાના મૂલ્યમાં છેલ્લા ત્રણ મહિના દરમિયાન ૯૩ પૈસાનો સૌથી મોટો કડાકો જોવા મળ્યો

ડોલર સામે રૂપિયો ૮૯.૬૧, ઓલટાઈમ લો

દિવસના ટ્રેડિંગમાં રૂપિયો પહેલીવાર ૮૯ના સ્તરને પાર ગયો, વૈશ્વિક આઈટી શેરોમાં ભારે વેચવાલી, ભારત-અમેરિકા ટ્રેડ ડીલ મુદ્દે સ્પષ્ટતાના અભાવે કડાકો

વેપાર સંબંધિત અનિશ્ચિતતાઓને કારણે સ્થાનિક અને વૈશ્વિક શેરબજારોમાંથી નકારાત્મક સંકેતો વધી શુક્રવારે રૂપિયામાં ત્રણ મહિનાથી વધુ સમયની સૌથી મોટો એક દિવસનો ઘટાડો જોવા મળ્યો. રૂપિયો પહેલી વાર ૮૯ રૂપિયાના સ્તરને પાર કરી ગયો. ટ્રેડિંગ દરમિયાન તે ૯૩ પૈસા પટીને ૮૯.૬૧ પ્રતિ ડોલર પર બંધ થયો હતો. એરેન્સ વિશ્વેશ્વરેએ ભારતીય શલકામાં નીત ઘટાડા માટે વૈશ્વિક IT શેરોમાં ભારે વેચવાલી અને પરસ્પરિત ભારત-અમેરિકા વેપાર સંક્રાંતિ સ્પષ્ટતાના અભાવને જવાબદાર ગણાવ્યા હતા. આંતરરાષ્ટ્રીય વિદેશી વિનિમય બજારમાં રૂપિયો ૮૮.૯૭ પર મૂલ્યો અને ટ્રેડિંગ દરમિયાન ૮૯.૬૫ ના તેના સૌથી નીચલા સ્તર પર આવી ગયો હતો અને અંતે ૮૯.૬૧ પર બંધ થયો.

RBI દ્વારા રૂપિયાના ટેકામાં નરમાઈ

RBIએ શરૂઆતમાં રૂપિયાને ૮૮.૮૦ પર ભાલાવવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો. પરંતુ હવે ૮૮.૫૦ ની આસપાસ હસ્તક્ષેપ કર્યો છે. આ હેતુકારથી બજારમાં રૂપિયા સામે શોર્ટ પોઝિશનમાં વધુ વધારો થયો હતો. તે ઉપરાંત આયાતકારો દ્વારા ડોલરની ખરીદી અને નિકાસકારો દ્વારા ઓછા વેચાણને કારણે પણ રૂપિયા પર દબાણ આવ્યું હતું.

રૂપિયામાં ઘટાડા માટેના મુખ્ય કારણો?

1. નુરુએસ કેડરેટ રિઝર્વ ટ્રાસ્ટર ઘટાડાની અપેક્ષાઓમાં ઘટાડો : બજારને સ્વચ્છતામાં ફેડ હાસ દર ઘટાડવાની અપેક્ષા હતી, જેના કારણે ડોલર તબક્કો પડ્યો. પોકે, જકારે આ અપેક્ષા ઓછી થઈ ગઈ, ત્યારે ડોલર મજબૂત થયો, જેના કારણે રૂપિયા પર દબાણ આવ્યું.
  2. નુરુએસ-ભારત વેપાર કરારની આસપાસની અનિશ્ચિતતા : વેપાર કરાર પર સ્પષ્ટતાના અભાવે વિદેશી રોકાણકારોનો વિશ્વાસ ઓછો થયો, જેના કારણે મૂડીનો પ્રવાહ બહાર ગયો.
  3. નુરુએસ ટેરિફની અસર : સોગરટના અંતમાં ભારતીય નિકાસ પર ભારે નુરુએસ ટેરિફ લાદવામાં આવ્યા પછી રૂપિયો સતત દબાણ હેઠળ છે. આજથી ભારતના વેપાર સંતુલન પર અસર પડી છે અને વિદેશી રોકાણકારોમાં વધારો થયો છે.
  4. વિદેશી રોકાણકારોને આકર્ષિત કરવા : વિદેશી રોકાણકારોએ આ વર્ષે અત્યંત સુક્રિયાં ભારતીય પ્રક્રિયાની સુધારે ફાવે છે. પ બિનિયતા ઘણા ખર્ચે લીધ છે, જેના કારણે ડોલરની મંગમાં વધારો થયો અને રૂપિયો નબળો પડ્યો.
- » આના કારણે દેશમાં ડુગાવો વધી શકે છે. અને સામાન્ય માણસ માટે સુવન વસ્તુચિતની વસ્તુઓ મોંઘી બની શકે છે. દેશમાં હાલમાં ડુગાવો અંદુરણમાં છે, પણ તે હવે વધી શકે છે.
  - » આયાત મોંઘી થાય : ભારત જે વસ્તુઓ વિદેશમાંથી ખરીદે છે, જેમ કે પેટ્રોલિયમ ઉત્પાદનો (ફૂડ ઓઇલ), ઇલેક્ટ્રોનિક્સ, સોનું, અને ઠંડો માલ, તે ખરીદવા માટે વધુ રૂપિયા ચૂકવવા પડે છે.
  - » વિદેશી દેવું વધે : ભારતીય કંપનીઓ અને સરકારે વિદેશી સત્કારમાં જે ધોળ લીધી હોય, તેના હવા અને વ્યાજ ચૂકવવા માટે વધુ રૂપિયાની જરૂર પડે છે, જેથી દેવાનો બોજ વધે.
  - » વિદેશ અભ્યાસ પ્રવાસ મોંઘો થાય, વિદેશમાં ભણતા વિદ્યાર્થીઓ માટે ટ્યુશન ફી અને રહેવાનો ખર્ચ વધી જાય છે. આ ઉપરાંત આમેરિકામાં પણ મોંઘવારી વધી હોવાથી અસર થશે.
  - » વિદેશ પ્રવાસ કરનારા લોકો માટે ટિકિટ, હોટલ અને અન્ય ખર્ચ વધી જાય છે.

પીએમ મોદી જોહાનિસબર્ગ પહોંચ્યા, મહિલાઓએ સાષ્ટાંગ પ્રણામથી સ્વાગત કર્યું

જોહાનિસબર્ગ : વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી દક્ષિણ આફ્રિકાની અધ્યક્ષતામાં યોજાય રહેલી G20 લીડર્સ સમિટમાં ભાગ લેવા ગુડવારે જોહાનિસબર્ગ પહોંચ્યા હતા. ત્યાંના વોટરસ્ટુડ શેર ફોર્સ બેંગ ખાતે તેમનું ભવ્ય સ્વાગત કરાયું હતું. પીએમ મોદીના સ્વાગતમાં મહિલા કલાકારો પરંપરાગત નૃત્ય કરી રહી હતી. સ્વાગત નૃત્ય બાદ તેમણે મોદીનો વિશેષ આભાર માનતાં તેમને સાષ્ટાંગ પ્રણામ કરીને સન્માન આપ્યું હતું. દક્ષિણ આફ્રિકામાં આગાઈ હ્યારેથ કોઇ ભારતીય વડાપ્રધાનનું સ્વાગત નહીં થયું. પીએમ મોદીએ પણ ઝૂકીને બે હાથ જોડીને અભિવાદન સ્વીકાર્યું હતું. સોશિયલ મીડિયા પર વચરત ચર્ચેથી આ વસવીર ભારતની વૈશ્વિક પ્રતિષ્ઠા દર્શાવે છે.

દિલ્હીમાં AQI ૬૦૦ને પાર

રજા અપ્લાય કર્યા પછી ઓફિસના વોટરસેપ મેસેજ નજરઅંદાજ કરો : યુઝરની સલાહ સર્જરી પછી રજાના બદલે મેનેજરે બેડ રેસ્ટમાં ઓફિસ કામ કરવા કહ્યું, સો.મીડિયા પર ચર્ચા

સ્તાલિને કેન્દ્ર સરકાર પર તામિલ ભાષાની ઉપેક્ષા કરવાનો આરોપ લગાવ્યો ઉદયનિધિ સ્તાલિને સંસ્કૃત ભાષાને મત ગણાવીને વિવાદને જન્મ આપ્યો

યદાનો રતા લાવશે

રત્ન જોવાની હતી તેવા શ્રમ નો દેસાખરમાં અમલ કરાયો હતો. ભવિષ્યની સુભાષા વધુ હોને આ ચાર શ્રમ કાચદા ત્યા વધારે મજબૂત બનશે. ક્યારેક વેતન મળશે. આ નજીક કામકાજનું સ્થળ યામી કર્મચારીઓને પણ સ્વદેશમાં યુવાનો તેમજ જે જે આવકાર્ય પગલું છે. તે રી શકાશે અને શ્રમિકો કાશે. નવા શ્રમ કાયદા પ્રાપ્ત થાય શ્રમિકો તેમજ નાં હિત પણ ધ્યાનમાં રાખીને તેમને સન્માનની રા તેનો ખ્યાલ રાખીને યોને ૧ વર્ષની નોકરી હવે નાઈટ શિફ્ટમાં તેનાં હિતોને ધ્યાનમાં માણોમાં તેમજ ભારે છે. જે કે નાઈટ નમાવાઈ છે. તેમને શ્રમિકોને પ્રોવિડન્ટ ૪૦ વર્ષથી મોટી િ જરૂરી સારવાર ભર કોડ અમલમાં આવરણ મળે તેનું વેટફોર્મને આર્થિક કાજને પ્રોત્સાહન ત્યાહન મળે તેનું

સમૃદ્ધ લાઇબ્રેરી : ૭૦ હજાર જેટલા અલભ્ય પુસ્તકોનો ભંડાર : ભાવનગરની 'બાર્ટન લાઇબ્રેરી' જે ક્યાંય નથી તે પુસ્તકોમાં છે, જે પુસ્તકોમાં છે તે ક્યાંય નથી

અનુસંધાન

કર્નલ બાર્ટનનું ભાવનગર માટે યોગદાન એ હતું કે તેમના સમયમાં શહેરના પાણીનો પમ્પ ગૌરીશંકર તળાવ ઊભું કરી ઉકેલ્યો હતો

લંડનમાં માત્ર પિકાડિલી સર્કસ, બોન્ડસ સ્ટ્રીટ, ઓક્સફર્ડ સ્ટ્રીટ, પાર્લામેન્ટ હાઉસ, બર્કિંગહામ પેલેસ કે મેડમ તુપાઈ મ્યુઝિયમ જ માત્ર જોવા જેવાં નથી લંડનની ભવ્ય પબ્લિક લાઇબ્રેરી પણ જોવા જેવી છે. એવી જ રીતે ન્યૂયોર્કમાં માત્ર ટાઈમ્સ સ્કવેર, એમ્પાયર સ્ટેટ બિલ્ડિંગ, રેડિયો સિટી મ્યુઝિક હોલ જ જોવા જેવાં નથી. ન્યૂયોર્કની પબ્લિક લાઇબ્રેરી પણ જોવા જેવી છે. અમેરિકાના દરેક સ્ટેટના દરેક મુખ્ય શહેરની પબ્લિક લાઇબ્રેરી છે. લોંગ આઈલેન્ડ ન્યૂયોર્કથી ૬૦ કિલોમીટર દૂર છે પરંતુ લોંગ આઈલેન્ડની પબ્લિક લાઇબ્રેરી જોવા જેવી છે. વિશ્વની તમામ ભાષાઓનાં પુસ્તકો શ્રેષ્ઠ સામાયિકો અને વિશ્વની શ્રેષ્ઠ ફિલ્મોની સીડી પણ અહીં ઉપલબ્ધ છે. લોંગ આઈલેન્ડ જેવા નાના ડિસ્ટ્રિક્ટની પબ્લિક લાઇબ્રેરીમાં 'ગાંધી' ફિલ્મની સીડી પણ છે.

હજારો વર્ષ પૂર્વે રોમના સમ્રાટ જુલિયસ સિઝરે મિસર (ત્યાજનું ઈજિપ્ત) પર આક્રમણ કર્યું ત્યારે તેમના સૈનિકોએ મિસરની ભવ્ય લાઇબ્રેરીને સળગાવી દીધી હતી. મિસરની રાજકુમારી કિલયોપેટ્રા જુલિયસ સિઝરના પ્રેમમાં પડી ગઈ પરંતુ તેમના સૈનિકોએ મિસરની શ્રેષ્ઠ લાઇબ્રેરીને કરેલા નુકસાન સામે તેણે આક્રોશ વ્યક્ત કર્યો હતો.

કહેવાય છે કે પુસ્તકો માનવીનાં શ્રેષ્ઠ મિત્ર છે. જે ઘરમાં પુસ્તકો નથી તે ઘર માત્ર સંતાનો પેદા કરવાનું જ છાપરું છે. ભારતનું એ સદનસીબ છે કે ભારતના અને ખાસ કરીને ગુજરાતના કેટલાંક પ્રજાવત્સલ રાજ-મહારાજાઓ અને પુસ્તકાલયો વિકસાવવાનું કામ કર્યું હતું. વડોદરાના દીર્ઘદેષ્ટા

મહારાજ શ્રીમંત સયાજીરાવ ગાયકવાડએ વડોદરામાં શ્રેષ્ઠ પુસ્તકાલયનું નિર્માણ કર્યું તે પછી ભાવનગરના પ્રજા વત્સલ્ય રાજની તખ્તસિંહણ ગોહિલે ભાવનગરની બાર્ટન લાઇબ્રેરીનું નામકરણ કર્યું હતું. આ લાઇબ્રેરી અલભ્ય પુસ્તકોનો ભંડાર છે. હવે રાજેશ ધોધારીએ મોકલેલી ભાવનગરની બાર્ટન લાઇબ્રેરીની વાત

આપણા દેશમાં અંગ્રેજ શાસનનો અગત્યનો ઇતિહાસ આરબ દેશ કતારની નેશનલ લાઇબ્રેરીમાં રચવાઈને પડ્યો છે અને તેમાય ખાસ કરીને કાઠિયાવાડના પ્રજાપિય રજવાડાઓ અને રાજ્ય વહીવટમાં તેમને સલાહ આપતા બ્રિટિશ પોલિટિકલ એજન્ટની વિસ્તૃત વિગતો આ નેશનલ લાઇબ્રેરીમાં છે. આજે અચાનક આ વિગતો ધાધ ઝાઝી અને તેમાં ભાવનગર રાજ્યમાં બ્રિટિશ પોલિટિકલ એજન્ટ તરીકે નિમણૂક પામનાર કર્નલ એલ.સી. બાર્ટનનો ઉલ્લેખ હતો. મનમાં એક રોમાંચ ઊભટી ગયો. કર્નલ બાર્ટનના નામ ઉપરથી ભાવનગરના દીવાનપરા રોડ ઉપર આવેલ અલભ્ય પુસ્તકોના ભંડાર સમી બાર્ટન લાઇબ્રેરી આજે પણ તેમનું નામ સાચવીને ગઈબમ ઊભી છે.

કર્નલ બાર્ટન બ્રિટિશ શ્રેણ્યમાં કાર્યરત હતા અને ભાવનગરમાં ૧૮૭૮થી ૧૮૮૩ સુધી ભાવનગર રાજ્યના પોલિટિકલ એજન્ટ તરીકે નિમણૂક પામ્યા હતા. બાર્ટન લાઇબ્રેરીના ઇતિહાસને કંઠોળિયે તો તેના મુજબા ભાવનગર રાજ્યના દીવાન ગૌરીશંકર ઓઝા પાસે જાય છે. વૌરા બજારમાં છગનપ્રસાદ દેસાઈ લાઇબ્રેરી હતી તેમણે પોતાના બધા પુસ્તકો દાનમાં આપી દીધા હતા અને તેમની સ્મૃતિમાં વર્ષ ૧૮૯૦માં દીવાન ઓઝાએ છગનપ્રસાદ દેસાઈ લાઇબ્રેરી સ્થાપી હતી.

ભાવનગર રાજ્યનો અને તેના દીવાનો કે વહીવટકર્તાઓનો એક ગુણ એ હતો કે જે લોકોએ રાજ્યની ઉન્નતિ માટે યોગદાન આપ્યું હોય તેની સ્મૃતિ જાળવી રાખવી. છગનપ્રસાદ દેસાઈએ જ્યારે લાઇબ્રેરીની સ્થાપના કરી ત્યારે તે કાઠિયાવાડની સર્વપ્રથમ લાઇબ્રેરી હતી. આમ છગનપ્રસાદ લાઇબ્રેરી બાર્ટન લાઇબ્રેરીની સ્થાપના માટે નિમિત્ત બની હતી અને ત્યાર બાદ

Barton Library at Bhavnagar

પુસ્તકોનો મહાસાગર બની ગઈ. ભાવનગરના પ્રજાવત્સલ રાજવી સર તખ્તસિંહણ ગોહિલે આ લાઇબ્રેરીનું બાર્ટન લાઇબ્રેરી તરીકે નામકરણ કર્યું હતું. સ્થાપત્યમાં ગોથિક સ્ટાઈલ તરીકે ઓળખાતી ટબલી બાર્ટન લાઇબ્રેરીનું બે માળનું મકાન તૈયાર કરવામાં આવ્યું હતું. દીવાનપરા વિસ્તારમાં તે સમયે ભાવનગર રાજ્યના વહીવટમાં કાર્યરત એવા વડનગરા નાગર દીવાનો અને ઉચ્ચ અધિકારીઓના નિવાસસ્થાનો હતા.

આ દીવાનપરા ચોકમાં જ્યાં ચાર રસ્તા મળતા હતા ત્યાં એક પૂણામાં બાર્ટન લાઇબ્રેરીનું મકાન મુખ્ય એક ભાગ અને તેને જોડતા બીજા બે ભાગ સાથે બાંધવામાં આવ્યું. એસલર મેસનરી થઈ એટલે કે મકાનના બાંધકામમાં જે કાઠિયાકામ કરવામાં આવ્યું હતું તે એકસરખા કદ અને આકારના લંબચોરસ પથ્થરને સફાઈબંધ રીતે એકબીજા ઉપર ગોઠવી સિમેન્ટ કે ચૂનાના માધ્યમથી સરખી લાઈનમાં રેખા બંધાય તે રીતે ચત્રતર કરવામાં આવ્યું હતું. તેની બારીઓ વિશાળ કદની ગોથિક આર્યમાં બનાવામાં આવી હતી અને મકાન ઉપરના હળતાં છાપરાં ઉપર મેંગલોરી નળિયા ગોઠવવામાં આવ્યાં હતા. ભાવનગર બંદરે તે સમયે આ મેંગલોરી નળિયા અને લાકડાં ખૂબ ઊતરતા અને ત્યાંથી કાઠિયાવાડના વિવિધ વિસ્તારોમાં જતા.

૧૯ મી સદીના ઉત્તરાર્ધમાં બાર્ટન લાઇબ્રેરી ગુજરાતનું એક ઘરેલું ગણાતી. અનેક વિષયો ઉપર ગુજરાતી, અંગ્રેજી, હિન્દી અને સંસ્કૃત ભાષાના હજારોની સંખ્યામાં પુસ્તકો, દસ્તાવેજો,

દસ્તાવિખિત પ્રતો, ભાવનગર રાજ્ય અને કાઠિયાવાડનો અઘણી ઇતિ સુધીનો સુવર્ણ ઇતિહાસ તેમાં સચવાઈને પડ્યો હતો. લાઇબ્રેરીના એક ભાગમાં સંગ્રહાલય બનાવામાં આવ્યું હતું જેમાં તે સમયના આર્ટવર્ક, ચિત્રો અને રેલિગીયસ સામગ્રી આવ્યા હતા.

શિલ્પસાસ્ત્રીઓ, સંશોધકો અને રાજ્યના ઐતિહાસ બાર્ટન લાઇબ્રેરીને જ્ઞાન અને માહિતીનો ખજાનો કહેતા. આ પુસ્તકો અને સંગ્રહાલયના સ્મારકો તે સમયનો ઇતિહાસ, સંસ્કૃતિ અને ગુજરાતની લોક પરંપરાગત શૈલીનું દર્શન કરાવતી દસ્તાવિખિત પ્રતો, કોનરથી કરેલ પથ્થરો, કાઠિયાવાડના રાજવીઓ મહાનુભાવો વગેરેના પ્રતો સંગ્રહ કરીને રાખવામાં આવ્યા હતા. બાર્ટન લાઇબ્રેરી ઘણાં વર્ષો સુધી વિલાસીઓ, રિસર્ચર્સ, અને પ્રવાસીઓ માટે એક પવિત્ર સ્થળ બની રહ્યું હતું. બાર્ટનમાં કેટલાય અલભ્ય પુસ્તકો હતા જે શહેરની કોઈપણ લાઇબ્રેરીમાં ઉપલબ્ધ ન હોય.

લગભગ ૪૦ કે ૪૫ વર્ષ પહેલાં વી.પી. મેનન જે ભારત સરકારના મુખ સચિવ હતા તેમણે લખેલા આજે અપાય બે પુસ્તકો વિશે વાંચેલું જેમાં ૧૯૪૭માં અંગ્રેજોએ દેશને આઝાદી આપી અને સત્તાનું હસ્તાંતરણ કરેલું તે 'ધ ટ્રાન્સફર ઓફ પાવર ઇન ઇન્ડિયા' અને 'ધ સ્ટોરી ઓફ ધ ઇન્ડિયન ઓફ ૧૯ ઇન્ડિયન સ્ટેટ્સ' તથા પુસ્તકો 'રિવોલ્યુશન' વાંચવાની તીવ્ર ઇચ્છા હતી. આ ત્રણેય પુસ્તકો બાર્ટન લાઇબ્રેરીમાંથી વાંચવા મળેલા. અંગ્રેજ ભાષાનો કેવો બેખૂબીપૂર્વક ઉપયોગ કરી શકાય તે આ પુસ્તકો વાંચતા અનુભવ થયેલો. આજે તો કહેવાય છે કે બાર્ટનમાં ૭૦,૦૦૦ જેટલા વિવિધ ભાષાના પુસ્તકો સંગ્રહિત છે.

કર્નલ બાર્ટનનું ભાવનગર માટે યોગદાન એ હતું કે તેમના સમયમાં શહેરના પાણીનો પમ્પ ગૌરીશંકર તળાવ ઊભું કરી ઉકેલ્યો હતો. ગંગાદેવીની સ્થાપના, સર તખ્તસિંહણ ગોહિલે વગેરે સ્થાપત્યોમાં સક્રિય રસ લઈ શહેરને ગરિમા આણી હતી અને ભાવનગર કેટલું સુખાકારી રાજ્ય છે તે અંગ્રેજ શાસનને અવગત કરાવ્યું હતું.

પ્રાસંગિક : જીવનનું અંતિમ ધ્યેય ભૌતિક સિદ્ધિઓ નહીં, પરંતુ આધ્યાત્મિક પૂર્ણતા છે, શુભ શક્તિનો ઉદય આવશ્યક છે

જીવનની પાનખર : આંતરિક જગતને શુદ્ધ કરવાનો સમય

ડૉ. ની.કે. દેસાઈ

પાનખરમાંથી પસાર થતી ભૌતિક સુરિષ્ટ આંતરિક સમૃદ્ધિ પામવાની એવશ્યને સ્વીકારવાની વસિન

વધી જાય છે એટલે પાનખરના અર્થને સૂક્ષ્મ રીતે જોવા-મૂલવવાની જરૂર છે.

જીવનમાં બધું ત્યજવાની સફાઈ આવે એ જ પાનખર. બધું મેળવ્યા પછી બધું ધીરે ધીરે છોડવાની શક્તિ એટલે જ પાનખર. કોઈ અર્થમાં સમજાવે તો સ્વિરમતિ થઈ આત્મરૂપ

પણ સમાધિસ્થ સાધુ સરખું બની જવાનું છે.

આપણી સંસ્કૃતિમાં જીવનને ચાર અઠસમમાં વહેંચી દેવામાં આવેલું છે. સો વર્ષના જીવનકાળને ચાર સરખા ભાગમાં વહેંચવામાં આવ્યું છે. વાનપ્રસ્થ અને સંવત્સર આકાશ એવા જીવનના અઠસમો પીરો હોયે આપણને આ

વેલા ૩. પત્નીએ સ્ટ્રીમર પીઠીયા

રિપોર્ટમાં અનુમાન કરાયું છે કે ૨૦૫૦ સુધીમાં દુનિયાના ૮૩ ટકા લોકો શહેરોમાં પહોંચી જશે દુનિયાની ૮૧ ટકા વસ્તી હવે શહેરોમાં વસે છે, ગામડાં વિકાસની દોડમાં શહેર બન્યાં: UN રિપોર્ટમાં દાવો

રિપોર્ટ અનુસાર, ભારત જેવા દેશોમાં મુખ્યત્વે શિક્ષણ અને રોજગાર માટે લોકો શહેરો તરફ જાય છે

1 નવી દિલ્હી

દુનિયાની કુલ વસ્તીના ૮૦ ટકા લોકો હવે શહેરોમાં જ વસે છે. ગામડાંની યાદ સૌને આવે છે અને લોકો જૂનું જીવન જીવવા ઈચ્છે, પરંતુ શહેરીકરણના આકર્ષણના આંકડા ચોંકાવનારા છે. સંયુક્ત રાષ્ટ્રના રિપોર્ટ અનુસાર આખી દુનિયાની ૮૦ ટકા વસ્તી હવે શહેરી ભેત્રોમાં વસવાટ કરે છે. એવું એટલા માટે, કેમ કે, મોટા પાયે પલાયનના કારણે લોકો શહેરોમાં પહોંચી ગયા છે. આ ઉપરાંત ઘણાં બધાં ગામ એવાં પણ છે જે હવે વિકાસની દોડમાં આગળ વધીને શહેરમાં ફેરવાઈ ગયાં છે. સંયુક્ત રાષ્ટ્રના રિપોર્ટ વર્લ્ડ ઍર્બનાઈઝેશન પોસ્ટેક્ટ્સ ૨૦૨૫ અનુસાર

દુનિયાના ૮૧ ટકા લોકો હવે શહેરોમાં છે. ૨૨ પ્રદેશ વાત એ છે કે ૨૦૧૮માં આ આંકડો માત્ર ૫૫ ટકા હતો. રિપોર્ટ અનુસાર, ૪૫ ટકા લોકો શહેરોમાં વસે છે, જ્યારે ૩૬ ટકા લોકો ટાઉનમાં રહે છે. આ રિપોર્ટ પેટ્રિક ગેરલેન્ડના નેતૃત્વમાં તૈયાર કરાયો છે. એટલું જ નહીં, અનુમાન છે કે, ૨૦૫૦ સુધીમાં દુનિયાના ૮૩ ટકા લોકો શહેરોમાં પહોંચી જશે. આ રિપોર્ટ તૈયાર કરવામાં અલગ અલગ દેશોના પેરામીટરનું પણ ધ્યાન રાખવામાં આવ્યું છે. જેમ કે, જાપાનમાં જો ૫૦ હજારની વસ્તી હોય તો તેને શહેરનો દરજ્જો અપાય છે, પરંતુ ડેનમાર્કમાં આ આંકડો માત્ર ૨૦૦ લોકોનો જ છે.

રિપોર્ટ માટે માપદંડ નક્કી કરાયા

આ રિપોર્ટ માટે એવો માપદંડ તૈયાર કરાયો કે ૫૦ હજાર લોકોની વસ્તી હોય અને ઓછામાં ઓછા પ્રતિ વર્ગકિમીના ક્ષેત્રફળમાં ૧,૫૦૦ લોકો વસવાટ કરતા હોય. આ ઉપરાંત નગરો માટે આ આંકડો ૫,૦૦૦ રખાયો છે અને પ્રતિ વર્ગકિમી ૩૦૦ લોકોની વસ્તીનો માપદંડ રાખવામાં આવ્યો. આ

રીતે દુનિયાની કુલ ૧૯ ટકા વસ્તી જ હવે વાસ્તવિક રીતે ગામડાંમાં રહે છે. રિપોર્ટ અનુસાર દુનિયાના બધા ભાગમાં શહેરીકરણ વધી રહ્યું છે. ભારત જેવા દક્ષિણ એશિયન દેશો બાબતે રિપોર્ટમાં કહેવાયું છે કે, અહીં મુખ્યત્વે શિક્ષણ અને રોજગાર માટે લોકો શહેરો તરફ જાય છે.

શહેરીકરણથી ઊભી થતી મુશ્કેલીઓ

રિપોર્ટ એમ પણ કહે છે કે પ્લાનિંગ વગર શહેરીકરણમાં વધારો થવાથી કેટલીક મુશ્કેલીઓ ઊભી થઈ રહી છે. જેમ કે, શહેરનો વિસ્તાર થઈ જાય અને તે અનુસારની સાર્વજનિક પરિવહનની વ્યવસ્થા ન હોય તો રહેવાનું મુશ્કેલ થઈ જાય છે. આ ઉપરાંત પ્રદૂષણમાં પણ વધારો થઈ રહ્યો છે, કેમ કે, વ્યક્તિગત વાહનોની સંખ્યા ઘણી વધી જાય છે.

૧૦ ડિસેમ્બરથી ઓસિ.માં બાળકો FB, ઈન્સ્ટા.નો ઉપયોગ નહીં કરી શકે

ઓસ્ટ્રેલિયન સરકારનો મોટો નિર્ણય: ૧૬ વર્ષથી નીચેનું બાળક એકાઉન્ટ બનાવી નહીં શકે અને આ અગાઉ ખોલાવેલું એકાઉન્ટ ચાલુ પણ રાખી નહીં શકે

1 સિડની

બાળકની વયની ખાતરી કેવી રીતે કરવામાં આવશે?

ઓસ્ટ્રેલિયન સરકારે બાળકોની ઓનલાઇન સુરક્ષાને મજબૂત કરવા માટે એક મોટું પગલું ભર્યું છે. ઓસ્ટ્રેલિયામાં હવે ૧૬ વર્ષ કરતાં ઓછી વયના કોઈપણ બાળકને સોશિયલ મીડિયા પ્લેટફોર્મનો ઉપયોગ કરવાની મંજૂરી નહીં મળે. વડાપ્રધાન એન્થની એલ્બનિઝે તેની જાહેરાત કરતાં જણાવ્યું હતું કે બાળકોના માનસિક સ્વાસ્થ્ય અને સમગ્રતા વિકાસની રક્ષા માટે આ પગલું ખૂબ જ આવશ્યક છે. નવો નિયમ આગામી ૧૦ ડિસેમ્બર, ૨૦૨૫થી લાગુ થઈ જશે. તે પછી ફેસબુક, ઈન્સ્ટાગ્રામ, ટિકટોક, સ્નેપચેટ, એક્સ, યૂટ્યૂબ, રેડિટ અને ક્રિક જેવા મુખ્ય પ્લેટફોર્મ પર ૧૬ વર્ષથી નીચેનું કોઈ બાળક એકાઉન્ટ બનાવી નહીં શકે અને આ અગાઉ ખોલાવેલું એકાઉન્ટ ચાલુ પણ રાખી નહીં શકે. ડિજિટલ દુનિયા બાળકોના ભવિષ્યને ખતરામાં ના નાખી શકે. ...અનુસંધાન પેજ નં ૧૧

ઓસ્ટ્રેલિયાના સંચાર મંત્રીએ જણાવ્યું હતું કે સોશિયલ મીડિયા કંપનીઓએ આ કાયદાના પાલનને સુનિશ્ચિત કરવા માટે લેટેસ્ટ ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ કરવો પડશે.

વયની ખાતરી : ઉપયોગકર્તાએ સરકારી આઈડી અથવા અન્ય સત્તાવાર દસ્તાવેજ જમા કરવા પડશે, જો કે પ્લેટફોર્મકર્તા આ રીતો પર નિર્ભર નહીં રહે.

વયનું અનુમાન : ચહેરાની ઓળખ અને અવાજના વિશ્લેષણના આધારે વ્યક્તિની વયનું અનુમાન લગાવવામાં આવશે.

વ્યવહાર આધારિત અનુમાન : ઉપયોગકર્તા દ્વારા શબ્દોની પસંદગી, પ્રોફાઇલિંગ પેટર્ન અથવા નેટવર્ક કનેક્શનનું વિશ્લેષણ કરીને તેની વયનું આકલન કરવામાં આવી શકે છે. ઓસ્ટ્રેલિયાના પ્રધાન અનિકા વેલ્સે સ્પષ્ટ કર્યું હતું કે આ તમામ ઉપાયો ૧૦૦ ટકા ચોક્કસ ના હોઈ શકે પણ જો પ્રયાસ જ ના કરવામાં આવે તો તે અપરાધ ગણાશે.

ટ્રમ્પે ટેરિફ વિરોધીઓને 'મૂર્ખ' કહ્યા

બિચ કેન્ડી હોસ્ટિપલમાં ડોક્ટરોએ

ના
થી
યા
તું.
નેક
લા

થઈ હતી. તેમને એક નહીં, અનેક વખત જેલમાં જવું પડેલું. કુલ મળીને, તેઓ સ્વતંત્રતા સંગ્રામ દરમિયાન ૪૨ વખત જેલમાં ગયાં હતાં. ૧૯૪૨ના 'હિંદ છોડો આંદોલન' દરમિયાન કસ્તુરબા ગાંધી સાથે તેમની પણ ધરપકડ થઈ હતી.

સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલની પ્રામાણિકતા અને

મહિબેનને અનેક વખત સ્થળાંતર કરવું પડેલું. પિતા રાષ્ટ્રીય લડતના રંગે રંગાતા મહિબેન પણ આ લડતમાં સક્રિય બનેલાં. પ્રારંભે ખાદીવેચાણ, શેરીસભાઓ અને અન્ય સત્યાગ્રહીઓ સાથેની સક્રિય જીવનચર્યામાં જોડાવા સાથે તેઓ અસહકારની લડત અંગેની સમજ પણ કેળવતાં રહ્યાં હતાં. સાબરમતી ખાતેના સત્યાગ્રહ આશ્રમમાં વસવાટ દરમિયાન સૂતર કાંતવા

તરખાએ 'મહિબહેનને પત્રો' તથા 'સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલને પત્રો' જેવા ગ્રંથોનું સંપાદન કર્યું હતું. હિન્દી અને અંગ્રેજીમાં પણ તેમણે ગ્રંથલેખન કરેલું. 'સરદાર્સ કોરસપોન્ડન્સ' નામના દસ ગ્રંથોનું સંપાદન તેમની ઉલ્લેખનીય કામગીરી ગણાય છે. મહિબેને એક ડાયરી લખી હતી, જેમાં તેમણે ૧૯૩૬થી ૧૯૫૦ સુધીના ગાળાની ઘણી વાતો લખી છે. આ ડાયરીમાં તેમણે સરદાર પટેલના ઘણાં નિર્ણયો,

રહી ચૂકેલા હિંદના સરદારની દીકરીની આવી દશા જોઈને રિશ્તાવાળો ચોકી ઊઠે છે.

કાયમ લાલ બસમાં મુસાફરી કરનાર મહિબેનનું અવસાન ૨૬ માર્ચ ૧૯૮૦માં થયું હતું.

... થી ડોટ્સ ...

કોતરકામ કરીશું તો મૂર્તિ બનશે, ખોદકામથી માત્ર ખાડા જ થાય...!!

balvichar2011@gmail.com

ચિંતન : 'તમે વૃદ્ધ થાઓ અને પૂજ્ય બનો એ સાથે તમારે સમજુ પણ બનવું જોઈએ'

જેનામાં નવું શીખવાની ધગશ જતી રહી હોય, એ માણસ ઘરડો

શબ્દસર

**કિશોરસિંહ
સોલંકી**

**'ચાલીસ વર્ષના વૃદ્ધ હોવા કરતાં
સિત્તેર વર્ષના યુવાન હોવું એ
ઘણીવાર વધારે આનંદ જનક
અને આશાસ્પદ હોય છે'**

ન તેન સ્થવીરો ભવતી યેનાસ્ય પલિતં શિર
બાલોપિ યઃ પ્રજાનાતિ તં દેવાઃ સ્થવિરં વિદુ
મહાભારત'માં કહેવામાં આવ્યું છે કે, 'માથાના વાળ સફેદ થવાથી કોઈ વૃદ્ધ થતું નથી. બાળક પણ જો કોઈ જ્ઞાનસભર હોય તો તેને પણ વૃદ્ધ માનવામાં આવે છે.' ઘડપણ અને ઉંમરને કશું લાગતું વળગતું નથી. ઉંમર એ આંકડાઓનો સંખ્યાનો સરવાળો છે. જે કુદરતી રીતે જીવે છે, જેમ વૃક્ષો પ્રકૃતિના સ્વભાવ સાથે મેળ કરે છે, તેથી એમને ઘડપણ નથી આવતું. તેમ, જે માણસ સકારાત્મક ભાવો અને વિચારો સાથે જીવે છે તે મનથી ક્યારેય વૃદ્ધ થતો નથી. એ તો સદાય યુવાનીનો અનુભવ કરતો હોય છે. ઘડપણનો સંબંધ માણસના મન સાથે જોડાયેલો છે જો તમે મનથી ઘરડા થઈ ગયા તો તમને બચાવનાર કોઈ નથી. જ્યારે માણસ પોતાની પ્રગતિના વિચારોના દરવાજા બંધ કરી દે છે, ત્યારથી એનું

ઘડપણ શરૂ થઈ જાય છે. કોઈએ કહ્યું છે કે, માણસ જ્યારે બાળસહજ કૌતૂક અને આશ્ચર્ય કરવાનું છોડી દે છે ત્યારથી ઘડપણની ઘડીઓ આવી જતી હોય છે. જેની પાસે નવીન વિચારો નથી, જેની પાસે ઉત્તમ સ્મૃતિઓ નથી હોતી તે ઘરડો થવાથી ગભરાય છે. જે એમ માને છે કે, શરીર શરીરનું કામ કરે છે, મારે મારું કામ કરવાનું છે. જે માણસ સંયમથી જીવે છે, કોઈપણ પ્રકારના હાયવર્ચુર કરતો નથી, જેને પોતાની અંદર આનંદનું ઝરણું વહ્યા કરે છે, એને ઘડપણ શું કરી શકવાનું છે? પણ જે માણસ પોતાની આખી જિંદગી ખોટા-ખરાબ કામો કરતો રહે છે અને પછી કહેતો હોય છે કે, ઘડપણમાં દાન-દક્ષિણા અને ધર્મનાં કામો કરીશ, એવા વિચારો કેટલા ખતરનાક છે!

વિનોબા ભાવેએ કહ્યું છે: 'જેનામાં નવું શીખવાની ધગશ જતી રહી હોય, એ માણસ ઘરડો.'

'આજ સુધી આવું કામ કદી કર્યું નથી એટલે હવે કેમ કરી શકશે?' આનું નામ ઘરડો તર્ક. આવા ઘરડાઓને એ કેમ સમજાતું નથી કે આજ સુધી નથી થયું એવું ઘણું ભવિષ્યમાં થવાનું છે. એક વખત સ્ટીમરમાં એક એસીથી વધારે ઉંમરનો માણસ જવાની ભાષા શીખતો હતો ત્યારે તેની સાથે પ્રવાસ કરતા એક માણસે એને પૂછ્યું: 'આટલી ઉંમરે બીજી ભાષા શીખીને શું કરશો? હવે તમે તો ઘરડા થઈ ગયા છો!' તે સામેથી જવાબ મળ્યો! માણસને કંઈક નવું શીખવા માટે ઘડપણ હોતું નથી. તેથી તો વૃંદાવનલાલ વર્માએ કહ્યું

છે: 'કામ કરનાર મરણના થોડા કલાકો પહેલાં જ ઘરડો થાય છે.' માણસને એનું કાર્ય જ એને લાંબો સમય જીવાડે છે. જ્યારે તમે સતત તમારા શરીરનો વિચાર કરો છો, તો એ પ્રમાણે જ શરીર કામ કરતું થઈ જાય છે. પણ તમને ઘડપણનો વિચાર જ ન આવે એવા કામમાં ગળાડૂબ હોય તો શું થાય?

આ બધી જ બાબતો હોવા છતાં ઘડપણ તો ઘડપણનું કામ કરતું જ હોય છે. 'અશ્વઘોષ'માં કહ્યું છે: 'ઘડપણ સ્મરણ શક્તિનો નાશ કરનાર, રૂપનો પરાભવ કરનાર, આનંદનું વિનાશક, વાણી, કાન, આંખોને નબળો પાડનાર, થાકને ઉત્પન્ન કરનાર તથા બળ અને વીર્યની હત્યા કરનાર છે. શરીરધારીઓ માટે ઘડપણ જેવો કોઈ શત્રુ નથી.' એ જ રીતે ભર્તૃહરિએ 'વૈરાગ્યશતક'માં કહ્યું છે: 'શરીર પર કરચલીઓ પડી ગઈ છે. ચાલવાનું બંધ થઈ ગયું છે, દાંત તૂટી ગયા છે, દૃષ્ટિ નબળી પડી ગઈ છે, બહેરાશ વધી ગઈ છે, અને મોંઢામાંથી લાળ ટપકે છે, ભાઈઓ પોતાની વાતનો આદર કરતા નથી, પત્ની સેવા કરતી નથી, અરે! પુરુષના ઘડપણનું કેવું કષ્ટ છે કે પુત્ર પણ શત્રુ જેવો વ્યવહાર કરે છે.' ઘડપણ એ માણસની તુષ્ટાનું અંતિમ ચરણ છે. માણસની બધી જ ઈચ્છાઓ એક જ કેન્દ્રબિંદુ પર આવીને ઊભી રહે છે. 'હે ભગવાન, હવે તો મોત આપ.' આપણા કવિએ તો ગાયું છે કે,

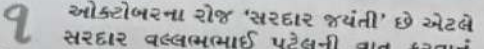
'ઊંબરા તો ડુંગરા થયા, પાદર થયાં રે પરદેશ.' ઘડપણ કોણ મોકલ્યું? આની સ્થિતિ હોવા છતાં કેટલાંક સૂર્ય કુદો પોતાના

સંતાનોની ચિંતા કરતાં હોય છે. 'હવે એમનું શું થશે?' એમનું જે થવાનું હશે તે થશે. પોતાની સ્થિતિ અતિ ખરાબ હોવા છતાં કેટલાક વૃદ્ધોને મોહમાયા ઘૂટતી નથી. ગ્રીક કવિ સોક્રેટિસે કહ્યું છે: 'ઘડપણની સૌથી મોટી મૂર્ખાઈ છે જીવન પ્રત્યેના મોહની વૃદ્ધિ.' માણસની જેમ જેમ ઉંમર વધતી જાય છે તેમ તેમ તે વધારે ને વધારે ભૂતકાળ તરફ પાછો ફરે છે. એનો ભવિષ્ય અસ્પષ્ટ બની જતો હોય છે. માણસનું ઘડપણ એને બાળક બનાવી દેતું હોય છે. શેક્સપિયરે પણ કહ્યું છે: 'ઘરડો માણસ બે ઘણો બાળક હોય છે.' ખરેખર તો એમર્સને કહ્યું છે: 'ઉંમરનો સાર પ્રજ્ઞા છે' તો મિશેલા મોન્તેને કહ્યું છે: 'ઘડપણ માણસના ચહેરા કરતાં મગજમાં વધારે કરચલીઓ પાડી દે છે.' બીજી તકલીફ એ છે કે દરેક જણ ઘરડા માણસ સામેથી મોંઢું ફેરવી લે છે. શેક્સપિયરે કહ્યું છે: 'ડૂબતા સૂરજ સામે લોકો પોતાનાં બારણાં બંધ કરી દે છે. તે ખરેખર તો સમજપૂર્વક ઘડપણને સ્વીકારીને એના પ્રમાણે વર્તતાં શીખવું પડે. શેક્સપિયરે જ કહ્યું છે: 'તમે વૃદ્ધ થાઓ અને પૂજ્ય બનો એ સાથે તમારે સમજુ પણ બનવું જોઈએ.' ઘડપણમાં તમને કોઈ સાંભળનારું હોતું નથી તેથી વધારે અકળામણ થાય છે. જોનાથન સ્પીફ્ટે કહ્યું છે: 'આ કેવી વિચિત્રતા છે! માણસ લાંબુ જીવવાની ઈચ્છા ધરાવે છે પણ એને વૃદ્ધ થવું ગમતું નથી.' ઓ.ડબલ્યુ હોલ્સે કહ્યું છે: 'ચાલીસ વર્ષના વૃદ્ધ હોવા કરતાં સિત્તેર વર્ષના યુવાન હોવું એ ઘણીવાર વધારે આનંદ જનક અને આશાસ્પદ હોય છે.'

પ્રાસંગિક : મણિબેનને અપેક્ષા હતી કે, નહેરુજી તેમને પૂછશે કે તેઓ હવે કેવી રીતે ગુજરાત ચલાવશે ! પણ એવું કશું બન્યું નહીં

ત્યાગ, સમર્પણ ને રાષ્ટ્રસેવાનો સરવાળો : મણિબેન પટેલ

બ્લુ ટિક
સરદાર સાહેબના અવસાન પછી મણિબેન રાજનીતિમાં સક્રિય બનેલાં. ૧૯૫૨થી ૧૯૬૨ અને ૧૯૭૩થી ૧૯૭૭ સુધી તેઓ ચૂંટાયા હતાં

૩૧ ઓક્ટોબરના રોજ 'સરદાર જયંતી' છે એટલે સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલની વાત કરવાનું સ્વભાવિક મન થાય, પણ આજે વાત કરવી છે એમની દીકરી મણિબેન પટેલની. તેઓએ સેવા, સમર્પણ અને ત્યાગભાવનનું ઉદાત્ત ઉદાહરણ પૂરું પાડી નવી મિસાલ કાયમ કરી છે. માત્ર ૧૭ વર્ષની ઉંમરે, પિતાની સંમતિ મેળવીને તેમણે પોતાનાં બધાં જ દાગીના, કે જેમાં સોનાની બંગડીઓ, કાનની બુટીઓ અને સોનાની ઘડિયાળનો સમાવેશ થતો હતો, તે બધું પોટલામાં બાંધીને આઝાદીના કાર્ય માટે ગાંધી આશ્રમમાં જમા કરાવી દીધું હતું.

ગાંધીજીના આઝાદીના આંદોલનથી પ્રભાવિત થઈને સરદારે પોતાના સુટ-બૂટ-કોટ ત્યાગી દીધેલા. એ પછી સને ૧૯૨૧થી સરદાર પટેલ જીવ્યા ત્યાં સુધી જે કપડાં પહેરતા હતા, તે બધાં જ મણિબેન દ્વારા કાંતેલા સૂતરમાંથી વણવામાં આવતાં હતાં. મણિબેને પોતે લગ્ન ન કરી, વિધુર પિતાની સેવા કરી હતી. આવાં મણિબેન સરદારના દીકરી જ નહીં, પણ આપણાં અમૂલ્ય સ્વતંત્રતા સેનાની હતાં. સત્યાગ્રહોમાં તેઓની સક્રિય ભાગીદારી રહેતી. અસહકારની ચળવળમાં તેઓએ સક્રિયપણે ભાગ લેતાં. સને ૧૯૨૮ના બારડોલી સત્યાગ્રહમાં તેઓએ સત્યાગ્રહીઓની છાવણીઓમાં જઈ મદદ કરેલી. ૧૯૩૦માં મીઠાના સત્યાગ્રહમાં તેમની ધરપકડ થઈ હતી. તેમને એક નહીં, અનેક વખત જેલમાં જતું પડેલું. કુલ મળીને, તેઓ સ્વતંત્રતા સંગ્રામ દરમિયાન ૪૨ વખત જેલમાં ગયાં હતાં. ૧૯૪૨ના 'હિંદ છોડો આંદોલન' દરમિયાન કસ્તુરબા ગાંધી સાથે તેમની પણ ધરપકડ થઈ હતી.

સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલની પ્રામાણિકતા અને

રાષ્ટ્રભક્તિના જેમ અસંખ્ય કિસ્સાઓ છે, ઠીક એમ મણિબેનની પ્રામાણિકતા અને રાષ્ટ્રભક્તિના કિસ્સાઓ છે. સરદાર પટેલના અવસાન પછી, મણિબેન તેમના પિતાની અંતિમ સૂચના મુજબ એક બેલી અને એક નોંધપોથી લઈને વડાપ્રધાન નહેરુને મળવા જાય છે. હાથમાં રહેલ બેલીમાં કોંગ્રેસ પત્રનું રૂ. ૩૫ લાખનું બંડોળ અને નોંધપોથીમાં કોંગ્રેસ પત્રના હિસાબોનું સરવેયું છે. એ સમયે, સને ૧૯૫૦માં પાંચીસ લાખ બહુ મોટી રકમ ગણાતી. મણિબેન આ બંને વસ્તુઓ નહેરુને આપીને નીકળી જાય છે. નહેરુ કક્ત મણિબેનનો આભાર માને છે. મણિબેનને અપેક્ષા હતી કે, નહેરુજી તેમને પૂછશે કે તેઓ હવે કેવી રીતે ગુજરાત ચલાવશે ! પણ એવું કશું બન્યું નહીં. આ ઘટના પછી મણિબેન શેષ જીવન ગાળવા માટે અમદાવાદમાં તેમના પિતરાઈ ભાઈને ત્યાં આવી જાય છે.

૩ એપ્રિલ ૧૯૦૩માં કરમસદ ખાતે જન્મેલા મણિબેન માત્ર છ વર્ષની ઉંમરે માતાનું છત્ર ગુમાવે છે. પિતા વલ્લભભાઈ બેરિસ્ટર હોવાથી મણિબેનના અભ્યાસ માટે વિશેષ કાળજી લે છે. બોરસદની પ્રાથમિક શાળાથી શરૂ થયેલ તેમનું ભણતરકાર્ય મુંબઈમાં 'કવીન મેરી હાઈસ્કૂલ' અને 'કોન્વેન્ટ સ્કૂલ' સુધી વિસ્તરે છે. સને ૧૯૨૦માં સરદાર પટેલ અમદાવાદ ખાતે સ્થળાંતર કરે છે એટલે મણિબેન અભ્યાસ માટે ગાંધીજીએ સ્થાપેલી ગૂજરાત વિદ્યાપીઠમાં દાખલ થાય છે. ૧૯૨૦માં અસહકારના આંદોલન શરૂ થતાં થોડાં સમય માટે, મણિબેન શાળાનો ત્યાગ કરે છે. આંદોલન સમેટાતા ફરીથી શિક્ષણનો આરંભ કરી ગૂજરાત વિદ્યાપીઠની વિનીત પરીક્ષા પાસ કરે છે. ગુજરાતી-અંગ્રેજી સાથે ભાષાવિજ્ઞાન થાય છે. ૧૯૨૫માં સ્નાતક કક્ષાનો અભ્યાસ પૂર્ણ કરી, પિતાને મદદ કરવાના કામમાં લાગી જાય છે.

પિતાના અસ્થાયી વસવાટને કારણે અભ્યાસ દરમિયાન મણિબેનને અનેક વખત સ્થળાંતર કરવું પડેલું. પિતા રાષ્ટ્રીય લડતના રંગે રંગાતા મણિબેન પણ આ લડતમાં સક્રિય બનેલાં. પ્રારંભે ખાદીવેચાણ, થેરીસભાઓ અને અન્ય સત્યાગ્રહીઓ સાથેની સક્રિય જીવનચર્યામાં જોડાવા સાથે તેઓ અસહકારની લડત અંગેની સમજ પણ કેળવતાં રહ્યાં હતાં. સાબરમતી ખાતેના સત્યાગ્રહ આશ્રમમાં વસવાટ દરમિયાન સૂતર કાંતવા

અને પીજવાની સ્પર્ધાઓમાં મણિબેન હંમેશા અલ્પ રહેતાં. વિદ્યાપીઠમાં અભ્યાસ અને આશ્રમજીવનનાં સમય દરમિયાન તેમનામાં અનેક વૈચકિક ગુણોનો વિકાસ થયેલો. વિધુર પિતા માટે તેઓ સદા પકડછથી બનીને જીવેલાં. પિતાના અવસાન સુધી તેમના અંગત સચિવ તરીકેની કામગીરી પણ તેમણે જ સંભાળેલી. રસોઈ બનાવવાથી માંડી સરદારના પત્રવ્યવહાર સુધીની સમગ્ર કામગીરીને તેઓ નિષ્ઠાપૂર્વક બજાવતાં હતાં. રાષ્ટ્રસેવા અને પિતૃભક્તિને પોતાનાં જીવનના ધ્યેય તરીકે સ્વીકારીને તેમણે આપણાં સૌ માટે અનન્ય ઉદાહરણ પૂરું પાડેલું.

સરદાર સાહેબના અવસાન પછી મણિબેન રાજનીતિમાં સક્રિય બનેલાં. ૧૯૫૨થી ૧૯૬૨ સુધી અને ૧૯૭૩થી ૧૯૭૭ સુધી તેઓ લોકસભામાં ચૂંટાયા હતાં. ૧૯૬૪થી ૧૯૭૦સુધી તેઓ રાજ્યસભામાં પણ ચૂંટાયાં હતાં. રાજનીતિના વીસ વર્ષના તેમનાં કાર્યકાળ દરમિયાન તેઓએ 'કામ બોલશે' ના એકમાત્ર સિદ્ધાંતથી કાર્ય કર્યું હતું. વર્ષો સુધી તેઓએ અનેક જાહેર પ્રવૃત્તિઓ અને સંસ્થાઓમાં મહત્ત્વપૂર્ણ ફરજો બજાવી હતી. 'ગુજરાત પ્રદેશ કોંગ્રેસ સમિતિ'નાં ઉપપ્રમુખ પદે રહેનાર મણિબેન 'ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ', 'મહાદેવ દેસાઈ મેમોરિયલ ટ્રસ્ટ, બારડોલી', 'સ્વરાજ આશ્રમ ટ્રસ્ટ' અને 'સરદાર વલ્લભભાઈ સમાજસેવા ટ્રસ્ટ'નાં ટ્રસ્ટી તરીકે પણ સેવાઓ આપી હતી. 'કેન્દ્રીય સમાજકલ્યાણ બોર્ડ'ની સંચાલક સમિતિનાં સભ્ય અને 'ખાદી અને ગ્રામોદ્યોગ બોર્ડ'નાં સભ્ય તરીકે પણ તેમણે કાર્ય કર્યું હતું.

જાહેર જીવન દરમિયાન તેમણે ગુજરાતીમાં કેટલાક પુસ્તકોનું લેખન-સંપાદનનું કાર્ય પણ કર્યું હતું. 'કસ્તુરબા : વાણી અને વિચાર' અને 'બોરસદ સત્યાગ્રહ' જેવાં ગ્રંથો સાથે તેઓએ 'મણિબેનને પત્રો' તથા 'સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલને પત્રો' જેવા ગ્રંથોનું સંપાદન કર્યું હતું. હિન્દી અને અંગ્રેજીમાં પણ તેમણે ગ્રંથલેખન કરેલું. 'સરદારસંકોરસપોન્ડન્સ' નામના દસ ગ્રંથોનું સંપાદન તેમની ઉલ્લેખનીય કામગીરી ગણાય છે. મણિબેને એક ડાયરી લખી હતી, જેમાં તેમણે ૧૯૩૬થી ૧૯૫૦ સુધીના ગાળાની ઘણી વાતો લખી છે. આ ડાયરીમાં તેમણે સરદાર પટેલના ઘણા નિર્ણયો,

વિચારો અને તે સમયના ઐતિહાસિક બનાવો અંગે લખ્યું છે. ડાયરીનાં આ પાનાં, સરદાર પટેલના આંતરિક વિચારો અને રાજકીય સમજણ વિશેની ઘણી અજાણી વાતો પ્રગટ કરે છે.

સરદારના અંતક્રમ વારસાને ગ્રાંથવત્વા માટે જીવનનાં કપડાં કાળને પણ તેઓ નીલકંઠ બનીને 'પે ગર્થો હતાં-પલાલી ગયાં હતાં. હિતેષ પટેલની વિગતોનો સંદર્ભ લઈને ઘોષ્ટભાઈ પટેલ દ્વારા મણિબેનનાં જીવનનો એક અદ્ભુત પ્રસંગ નોંધવામાં આવ્યો છે. આ પ્રસંગ કંઈક આ મુજબ છે : અમદાવાદમાં સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલની સ્મૃતિમાં 'સરદાર પટેલ સ્મારક ભવન' બનાવવામાં આવ્યું છે. એક વૃદ્ધ સ્ત્રી, દરરોજ આ ભવનની મુલાકાતે આવે છે. અહીં આવવાનાં તેનાં નિત્યક્રમ મુજબ તે સ્ત્રી, રોજ સવારે એક ઓટોરિક્ષામાં બેસીને અહીં આવે છે. થોડો સમય અહીં રોકાય છે ને પછી બીજી રિક્ષામાં બેસીને જતા રહે છે. એક દિવસ તે વૃદ્ધા આ ભવનમાંથી બહાર નીકળીને રિક્ષામાં બેસવાના બદલે ચાલીને જાય છે. આ દૈન્ય એક રિક્ષાવાળાની નજરે ચડે છે. રિક્ષાવાળો એ વૃદ્ધા પાસે જાય છે. વૃદ્ધાને તે ચાલીને જવાનું કારણ પૂછે છે. વૃદ્ધા રિક્ષાવાળાને કહે છે, 'ભાઈ, રિક્ષામાં બેસવું તો છે, પણ મારી પાસે રિક્ષાનું ભાડું ચૂકવાના પૈસા નથી.' રિક્ષાવાળો આ સાંભળીને વૃદ્ધાને કહે છે, 'જો તમારી આવી પરિસ્થિતિ છે, તો પછી તમે અહીંયા રોજ શું કામ આવો છો ? અહીં એવું તો શું છે કે, રોજ સવારે તમે અહીં પહોંચી જાઓ છો ?' રિક્ષાવાળાની વાત સાંભળીને વૃદ્ધા સહેજ સ્મિત કરી કહે છે કે, 'હું મારા બાપને મળવા માટે રોજ અહીં આવું છું. અરે ! મારા ભાઈ, હું સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલની દીકરી મણિબેન છું ને આ સ્મારક મારા બાપાની સ્મૃતિઓને સાચવીને બેઠું છે. એટલે હું રોજ અહીં આવું છું.'

દેશના એક સમયના નાયબ વડાપ્રધાન અને ગૃહપ્રધાન રહી ચૂકેલા હિંદના સરદારની દીકરીની આવી દશા જોઈને રિક્ષાવાળો ચોકી ઊઠે છે.

કાયમ લાલ બસમાં મુસાફરી કરનાર મણિબેનનું અવસાન ૨૬ માર્ચ ૧૯૯૦માં થયું હતું.

... ધી ઝંડેસ ...
કોતરકામ કરીશું તો મૂર્તિ બનશે. ખોડકામથી માત્ર ખાડા જ થાય!!
balvichar2011@gmail.com

ચિંતન : 'તમે વૃદ્ધ થાઓ અને પૂજ્ય બનો એ સાથે તમારે સમજુ પણ બનવું જોઈએ'

જેનામાં નવં શીખવાની ધગણ જીવી રહી હોય એ માગસ ઘરડો

એડિટોરિયલ

08 SANDESH

AHMEDABAD

FRIDAY 12.12.2025

- રોબિન ઉથાપા

મને આશ્ચર્ય થયું કે ગંભીરે રોહિત કે કોહલીને શ્રેય આપ્યો નહીં.

મુખ્યમંત્રી ભૂપેન્દ્ર પટેલના સેવા, સંકલ્પ, અને સમર્પણના ૩ વર્ષ

આ જે મુખ્યમંત્રી ભૂપેન્દ્ર પટેલના શાસનકાળના ૩ વર્ષ પૂર્ણ થઈ રહ્યા છે. ૧૫૬ બેઠકોના ઐતિહાસિક જનસમર્થન સાથે ગુજરાતના ૧૮મા મુખ્યમંત્રી તરીકે શપથ લીધા બાદ ભૂપેન્દ્ર પટેલે વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીના માર્ગદર્શન હેઠળ ગુજરાતની વિકાસયાત્રાને સતત આગળ ધપાવી છે, અને સુશાસન, સેવા અને વિકાસના નવા ધોરણો સ્થાપિત કર્યાં છે.

આ ત્રણ વર્ષોમાં જાહેર કરવામાં આવેલી વિવિધ લોકકેન્દ્રિત નીતિઓએ રાજ્યને બહુવિધ ક્ષેત્રોમાં અગ્રેસર બનાવ્યું છે. ભૂપેન્દ્ર પટેલના નેતૃત્વમાં ગુજરાતે G-૨૦ બેઠકો અને ૧૦મી વાર્ષિક ગુજરાત ગ્લોબલ સમિટ જેવી આંતરરાષ્ટ્રીય ઇવેન્ટસનું સફળતાપૂર્વક આયોજન કર્યું. વાર્ષિક ગુજરાત સમિટની સફળતાને વધુ વ્યાપક બનાવવા અને રાજ્યની પ્રાદેશિક ક્ષમતાઓને વેપ્લિક સ્તરે ઉજાગર કરવા માટે મુખ્યમંત્રીના માર્ગદર્શન હેઠળ ગુજરાત સરકારે પ્રથમવાર રાજ્યના ચાર પ્રદેશોમાં (ઉત્તર ગુજરાત, દક્ષિણ ગુજરાત, મધ્ય ગુજરાત, કચ્છ-સૌરાષ્ટ્ર) વાર્ષિક ગુજરાત રિજનલ કોન્ફરન્સિસનું આયોજન કર્યું છે. આ કોન્ફરન્સ સ્થાનિક મહત્વાકાંક્ષાઓને વિકસિત ભારત @ ૨૦૪૭ અને વિકસિત ગુજરાત @ ૨૦૪૭ના વ્યાપક વિઝન સાથે સંરેખિત કરશે.

વર્ષ ૨૦૨૫માં ઘટેલી ઝેર ઇન્ડિયા પ્લેન કેશ દુર્ઘટનાની ગંભીર પરિસ્થિતિમાં મુખ્યમંત્રી ભૂપેન્દ્ર પટેલે સંવેદનશીલ, ઝડપી અને અસરકારક નેતૃત્વનો પણ પરિચય આપ્યો છે. રાજ્યની તમામ એજન્સીઓને તાત્કાલિક સક્રિય કરીને રેસ્ક્યુ ઓપરેશન, સારવાર, સહાય અને સુચારુ સંકલન વડે ગુજરાતે તેમના નેતૃત્વમાં સંકટ વ્યવસ્થાપનનો એક અનુપમ દાખલો પૂરો પાડ્યો છે. મુખ્યમંત્રીના નેતૃત્વમાં વર્ષ ૨૦૨૫ને 'શહેરી વિકાસ વર્ષ' જાહેર કરવામાં આવ્યું છે, જે રાજ્યના શહેરોને વિશ્વ સ્તરીય, આધુનિક,

હરિત, ટેકનોલોજી આધારિત અને સુવિધાસભર બનાવવાની દિશામાં એક મોટું પગલું છે. આ ત્રણ વર્ષો દરમિયાન રમત-ગમત ક્ષેત્રે પણ ગુજરાતે વૈશ્વિક મંચ પર ગૌરવ મેળવ્યું છે. ગુજરાતમાં વિકસિત કરવામાં આવેલ આધુનિક સ્પોર્ટ્સ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર, રાજ્યના ખેલાડીઓ માટે સતત વિકસતી સુવિધાઓ અને રાજ્ય સરકારનો સહયોગ, ખેલાડીઓને અનુકૂળ સ્પોર્ટ્સ પોલિસીને વગેરેના કારણે ગુજરાતને કોમનવેલ્થ ગેમ્સ ૨૦૩૦ની યજમાની કરવાનું ગૌરવ પ્રાપ્ત થયું છે.

ભૂપેન્દ્ર પટેલના નેતૃત્વમાં ગુજરાતે સેમિકંડક્ટર, રિન્યુએબલ એનર્જી, ઉદ્યોગ, કૃષિ, શિક્ષણ, આરોગ્ય અને ડિજિટલ ગવર્નન્સ જેવા ક્ષેત્રોમાં નવી ઊંચાઈઓ હાંસલ કરી છે. ગુજરાત આજે સેમિકંડક્ટર હબ અને રિન્યુએબલ એનર્જી હબ બનવાની દિશામાં ઝડપથી આગળ વધી રહ્યું છે.

૩ વર્ષ કૃષિ કલ્યાણનાં, ૩ વર્ષ જનવિશ્વાસનાં

- » કિસાન સૂર્યોદય યોજના હેઠળ રાજ્યના ૧૬,૮૯૯ ગામો (૧૮.૪૮ લાખ માહકો સાથે) નિયમિત મેળવે છે દિવસે વીજળી
- » ઓગસ્ટ અને સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૫માં ભારે વરસાદથી થયેલા પાક નુકસાનથી અસરમસ્ત ખેડૂતો માટે રૂ.૮૪૦ કરોડનું કૃષિ રાહત પેકેજ જાહેર કર્યું. લગભગ ૩૩ લાખ ખેડૂતોને થશે લાભ
- » કમોસમી વરસાદમાં થયેલા પાક નુકસાનના સંદર્ભમાં ગુજરાત સરકારે રૂ. ૧૫ હજાર કરોડની ટેકાના ભાવે ખરીદીની જાહેરાત કરી, જેનાથી રાજ્યના ૧૦ લાખથી વધુ ખેડૂતોને ફાયદો

૩ વર્ષ મહિલા સશક્તિકરણનાં, ૩ વર્ષ જનવિશ્વાસનાં

- » ગુજરાતમાં લખપતિ દીદીની સંખ્યા ૫ લાખ ૯૬ હજાર થઈ, ગુજરાત ૧૦ લાખ મહિલાઓને બનાવશે આત્મનિર્ભર

- » નારી સશક્તિકરણ માટે નારી ગૌરવ નીતિ-૨૦૨૪ જાહેર
- » વર્ષ ૨૦૨૩માં સોપ્રથમવાર જેન્ડર બજેટ ૧ લાખ કરોડને પાર, ૨૦૦થી વધુ યોજનાઓ માત્ર મહિલાલક્ષી,
- » વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫માં જેન્ડર બજેટમાં મહિલા સશક્તિકરણની કુલ ૮૦૪ યોજનાઓ આવરી લેવામાં આવી
- » પ્રધાનમંત્રી જન આરોગ્ય યોજના-મુખ્યમંત્રી અમૃતમ (PMJAY-MA) હેઠળ ગુજરાતના નાગરિકોને મળતી રૂ.૫ લાખની સહાય વધારીને રૂ.૧૦ લાખ
- » ગુજરાત શાળાના વિદ્યાર્થીઓને ડિજિટલ હેલ્થ કાર્ડ પૂરું પાડનારું દેશનું એકમાત્ર રાજ્ય, અત્યાર સુધીમાં ૧.૧૫ કરોડ કાર્ડ જારી કરવામાં આવ્યા
- » ગુજરાતમાં માતા મૃત્યુ દરમાં ૫૦% અને બાળમૃત્યુ દરમાં ૫૭.૪૧%નો નોંધપાત્ર ઘટાડો થયો
- » 'વર્લ્ડ ઓબેસિટી ડે'ના દિવસે 'સ્વસ્થ ગુજરાત મેટસ્વિતામુક્ત ગુજરાત' અભિયાનનો પ્રારંભ
- » રાજ્યના આદિજાતિ વિસ્તારના નાગરિકોના આરોગ્ય માટે ટ્રાઈ બલ જિનોમ સિક્વેન્સિંગ પ્રોજેક્ટ લોન્ચ કરનાર ગુજરાત દેશનું પ્રથમ રાજ્ય

૩ વર્ષ શિક્ષણ થકી સર્વાંગી વિકાસનાં, ૩ વર્ષ જનવિશ્વાસનાં

- » મિશન સ્કૂલ્સ ઓફ એક્સલન્સ અંતર્ગત ૧૩,૩૫૩ નવા વર્ગખંડો, ૨૧,૦૦૦ નવી કમ્પ્યુટર લેબ્સ, ૧,૦૯,૦૦૦ નવા સ્માર્ટ ક્લાસરૂમ્સ, ૫,૦૦૦ નવી સ્ટેમ લેબ્સનું કાર્ય પૂર્ણ
- » વર્ષ ૨૦૨૫માં કન્યા કેળવણી મહોત્સવ અને શાળા પ્રવેશોત્સવની ૨૩મી કીડીનું સફળ આયોજન
- » શાળાઓમાંથી સંભવિત ડ્રોપઆઉટ થનારા વિદ્યાર્થીઓની ઓળખ કરી તેમને શાળા છોડતા અટકાવવા માટે માટે શિક્ષણ વિભાગે અમલી કરી આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ (AI) આધારિત અર્લી વોર્નિંગ સિસ્ટમ (EWS)
- » નમો લક્ષ્મી યોજના હેઠળ અત્યારસુધીમાં રાજ્યની ૧૦ લાખથી

- » વધુ વિદ્યાર્થીઓને રૂ.૧,૦૦૦ કરોડથી વધુની આર્થિક સહાય
- » નમો સરસ્વતી વિજ્ઞાન સાધના યોજના હેઠળ અત્યારસુધીમાં રાજ્યના ૧.૫૦ લાખથી વધુ વિદ્યાર્થીઓને રૂ.૧૬૧ કરોડથી વધુની સહાયની ચુકવણી

૩ વર્ષ આદિજાતિ કલ્યાણનાં, ૩ વર્ષ જનવિશ્વાસનાં

- » આદિવાસીઓના સર્વાંગી વિકાસ માટે નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૫-૨૬ માટેના અંદાજપત્રમાં રૂ.૭૪૬ કરોડનો વધારો
- » ૧૫ નવેમ્બર, ૨૦૨૫ના રોજ જનજાતીય ગૌરવ દિવસની ઉજવણી નિમિત્તે જનજાતીય કલ્યાણ યોજનાની શરૂઆત
- » ૩ વર્ષ યુવા વિકાસનાં, ૩ વર્ષ જનવિશ્વાસનાં
- » રાજ્યમાં સ્પોર્ટ્સ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરને પ્રોત્સાહન, ૨૨ જિલ્લાઓમાં ૨૪ જિલ્લા રમત સંકુલ કાર્યરત
- » ૨૦૨૪માં ખેલ મહાકુંભ ૩.૦ ઇવેન્ટમાં ૭૧ લાખથી વધુ લોકોએ રજિસ્ટ્રેશન કરાવ્યું
- » કોમનવેલ્થ ગેમ્સ ૨૦૩૦ની યજમાની માટે ગુજરાતની પસંદગી
- » અમદાવાદ ખાતે રૂ.૮૨૫ કરોડના ખર્ચે વીર સાવરકર સ્પોર્ટ્સ કોમ્પ્લેક્સ રાષ્ટ્રને અપાણ

૩ વર્ષ સુશાસનનાં, ૩ વર્ષ જનવિશ્વાસનાં

- » 'અનિંગ વેલ, સિવિંગ વેલ'ના મંત્ર સાથે વિકસિત ગુજરાત @ ૨૦૪૭નો સેડમેપ બનાવનાર ગુજરાત દેશનું પ્રથમ રાજ્ય
- » કેન્દ્રના નીતિ આયોગની તર્જ પર 'ગુજરાત સ્ટેટ ઇન્સ્ટિટ્યૂશન ફોર ટ્રાન્સફોર્મેશન' - GRITની સ્થાપના
- » ગુજરાતમાં વહીવટી તંત્રની કાર્યક્ષમતા અને અસરકારકતા વધારવા ગુજરાત વહીવટી સુધારણા આયોગની (GARC) રચના
- » ૧૧૨ જનરક્ષક પ્રોજેક્ટની શરૂઆત: પોલીસ (૧૦૦), એમ્બ્યુલન્સ (૧૦૮), ફાયર (૧૦૧), મહિલા હેલ્પલાઈન (૧૮૧), ચાઈલ્ડ હેલ્પલાઈન (૧૦૯૮) અને ડિઝાસ્ટર હેલ્પલાઈન (૧૦૭૦/૧૦૭૭) જેવી સેવાઓ માટે હવે માત્ર ૧૧૨ નંબર ડાયલ કરવાનો રહેશે.

દેશી સેના સુ સાહેબ હું બાણકો જ છતાં કે તમે 'સેના' કવચનું જ હોશો!

રિવલ: ગંગા નદી ક્યાંથી નીકળે છે અને ક્યાં મળે છે?

વિચારો: સાહેબ, ગંગા ઘરેથી નીકળે છે અને ધ્યુટી પાર્ટરમાં મળે છે!

રિવલ: બેસી જા ભાઈ, હું નદીની ઘાટ કડુ સુ

બી ક વિગ પહેરવાથી તેમને વધુ સ્પર્ધા દેવાશે. બહુ પછી વિગ પહેરવાની આગલી પર કિંગ હાથ લેતા તેમને સખાવવા પયાલ કથી તે છેવટે કાઠી રીપું કે તેઓ ડિઝાઇન બાગ બનવા નથી શકે. તે પછી કાચા-રમાં પણ તેમને કાઠીન ક્યા. ક્યામ-ર પછી જ બહુ બનનાને બધી યોરી ઓર માવી હતી તે પહેલાં 3-7 વર્ષ બહુ બનવા ધેર મેલા હતા.

પૂજા : સંભાન વાને પોતાના કામકાજમાં માટે દુઃખ પચાઈવડાની ઉપચારો કરી પરિવારના સભ્યો. વિગે અને પાચારાગીએ સાથે મળીને બાઈકામના કામને કાઠીલ ખાલે તેમના દુઃખા વાન વિવરની ઉપચારો કરી હતી. વિગ સલીમ ખાન, ભગીન નિવાલ અને સરકાલ ખાન સહિત પરિવારના સભ્યો તે સમયે હાજર હતા. મોકી રાને મહેન્દ્રસિંહ ધોની, સેવક દાસ, રઘુવ પ્રીત સિંહ અને જેનેસિયા દેશમુખ સહિતના કલાકારો પણ જન્મદિવસની પાર્ટીમાં પહોચા હતા. પાર્ટીમાં સંગીતા બિજલાણે, ટાળુ, લુખા કુરેશી અને ટાઈપી દુલ્લ પણ પહોચા હતા. સતમાન ખાન જે ડિરેક્ટર સાથે કામ કરી રહ્યા છે તેઓ પણ પાર્ટીમાં પહોચા હતા. ટાઈપી દુલ્લ અને સતમાન ખાનની નજીક ઠીકાનું મનાઈ રહ્યું છે તે સુધિયા વગર પણ પાર્ટીમાં પેલા મગા હતા.

વિગે અને પાચારાગીએ સાથે મળીને બાઈકામના કામને કાઠીલ ખાલે તેમના દુઃખા વાન વિવરની ઉપચારો કરી હતી. વિગ સલીમ ખાન, ભગીન નિવાલ અને સરકાલ ખાન સહિત પરિવારના સભ્યો તે સમયે હાજર હતા. મોકી રાને મહેન્દ્રસિંહ ધોની, સેવક દાસ, રઘુવ પ્રીત સિંહ અને જેનેસિયા દેશમુખ સહિતના કલાકારો પણ જન્મદિવસની પાર્ટીમાં પહોચા હતા. પાર્ટીમાં સંગીતા બિજલાણે, ટાળુ, લુખા કુરેશી અને ટાઈપી દુલ્લ પણ પહોચા હતા. સતમાન ખાન જે ડિરેક્ટર સાથે કામ કરી રહ્યા છે તેઓ પણ પાર્ટીમાં પહોચા હતા. ટાઈપી દુલ્લ અને સતમાન ખાનની નજીક ઠીકાનું મનાઈ રહ્યું છે તે સુધિયા વગર પણ પાર્ટીમાં પેલા મગા હતા.

મદ્રાસ હાઈકોર્ટે દેશની સરકારને કહ્યું કે, ઓસ્ટ્રેલિયાની જેમ ભારતમાં પણ ૧૬ વર્ષથી નીચેનાં બાળકો માટે સોશિયલ મીડિયા પ્રતિબંધ લાદો

દેશમાં બાળકો માટે 'નો સોશિયલ મીડિયા': શક્ય બનશે?

બાળકો સમજાઈ ન શક્યા હોય ત્યારથી હાથમાં મોબાઈલ લઈને બેસી જાય છે. મોબાઈલ ન આપે ત્યાં સુધી બાળકો જમતાં નથી. મોબાઈલ જાણે રમકડું હોય એમ બાળકોને મોબાઈલ રમવા જોઈએ છે. દેશનીના સોડી સાથે બેસીને વાનો

વધારવાના પધારા જામે છે. સોશિયલ મીડિયા પર બાળકો અંધશ્રદ્ધા કરે છે. આપણા દેશ અને દુનિયામાં જે રીતે બાળકો સોશિયલ મીડિયાનો ઉપયોગ કરી રહ્યા છે એ જોઈને હવે બાળકો માટે સોશિયલ મીડિયા પ્રતિબંધ લાદવાનો વિચાર થઈ રહ્યો છે.

સોશિયલ મીડિયા વાપરવા પર પ્રતિબંધ લાદ્યો છે. આપણા દેશમાં પણ એવું કારણમાં આવે એ જરૂરી છે. હાઈ કોર્ટે સરકારને વિનંતી કરી કે, આ મામલે ટકાવથી અને નેશનલિટી વિચારવામાં આવે. એટલે વિજયકુમાર નામના વ્યક્તિએ કરેલી અપીલની સુનાવણીમાં હાઈકોર્ટે એમ પણ કહ્યું કે, ઈન્ટરનેટ સર્વિસ પ્રોવાઈડર પર સખત નિયમો લાગુ પાડવામાં આવે. સોશિયલ મીડિયા કંપનીઓ પરેન્ડસને પરેન્ડલ વિન્ટો સર્વિસ એટલે કે પરેન્ડલ કંટ્રોલ આપે એવી કમ્પાઈસ પાડવામાં આવે. પરેન્ડલ વિન્ટોની મદદથી પરેન્ડસ એ જોઈ શક્ય કે, માનું સંતાન સોશિયલ મીડિયા પર કેવી એક્ટિવિટી કરે છે. બાળકો માટે સોશિયલ મીડિયા પ્રતિબંધ બેસે રહતો છે. આજે નહીં તો કલે, એ પગલું ભરવું જ પાશે. જેટલું વહેલું થશે એટલું સારું થશે.

જાય છે કે, દુનિયાના દરેક દેશમાં અમુક ઉંચેર જ અમુક જુદા મળે એવા કાયદા છે. ડાઈવિંગ કાયદા ૧૮ વર્ષના ન હાય ત્યાં સુધી નથી મળતું. મેરેજની પણ ચોક્કસ ઉંમર નક્કી થાયેલી છે. એક મોબાઈલ અને સોશિયલ મીડિયા જ મોંઘી થીજ છે જેમાં ઈમરની કોઈ મર્યાદા નથી. બાળકને કઈ ઉંમરે મોબાઈલ અને સોશિયલ મીડિયા વાપરવા દેવા જોઈ એ એની મર્યાદા આખી દુનિયામાં થઈ રહી છે. માન સોશિયલ મીડિયા જ નહીં, મોબાઈલ જ બાળકો માટે જોખમી છે. દેશની વાત એ છે કે, મોબાઈલ વપર બાળકો રાતી રાતનાં નથી એને કાં તો એમ જોઈએ છે અને કાં તો કાનૂન જોઈએ છે. પોપે પીપે બાળકો પાંચ સુધી પાલોથી જાય છે.

છે. મોબાઈલ લઈને ઘરમાં બેસી રહીને બાળકો રમવા માટે ઘરની બહાર નીકળતાં નથી. અભાઈના સમયમાં મિત્રો સાથે બહાર રમતાં બાળકોને

ઘરમાં બોલાવવા માટે આવા-પિત્તએ બિજાવવું પડતું હતું. હવે તેને મોબાઈલ હાથમાંથી મુકવા માટે પમકાવવાં પડે છે. મોબાઈલનો ના પાડતાં પણ મા-

બાપ કરી રહ્યાં છે. ક્યાંક રહી ન કરવાનું કરે તો? મા-બાપે મોબાઈલ વાપરવાની ના પાડતાં સંતાનોએ આપણા કરી લીધાના બનવાનો પણ આપણે ત્યાં બનવા લાગ્યા છે. સખત મોબાઈલ જોઈને બાળકો ચીડિયા થઈ રહ્યાં છે. નાની ઉંમરમાં જ બાળકો ડિપ્રેશન અને એન્ગ્સ્ટાઈનીને બોગ બનવા લાગ્યાં છે. સિલ્ટિ હજુ વડાણે એ પહેલાં સરકારે જાનવાની જરૂર છે.

કુમળી વયનાં બાળકો સોશિયલ મીડિયાના રવાડે ચડીને જિંદગી બરબાદ કરી રહ્યાં છે. સોશિયલ મીડિયાના રસ્તે બાળકો પોર્નોગ્રાફી સુધી પણ પહોચી જાય છે. નવી જનરેશન હાથમાંથી સરકી જાય એ પહેલાં તેને કાયદાથી કંટ્રોલ કરવી પડે એમ છે. બાળક તો નાદાન હોય છે, એને સારા-નરસાનું બહુ બાન હોતું નથી, મોટાઓએ કેટલીક હકીકતો સમજાવી પડશે

કરતા હોય ત્યારે બાળક હાથમાં મોબાઈલ લઈને એક મુદ્દામાં બેસી જાય છે. બાળક ઘોડુંક મોહું ક્યા એટલે એ સોશિયલ મીડિયા વાપરવા જામે છે. કેટલાંક બાળકો તો ઈન્ફ્યુઅન્સર સુધી બની ગયાં છે. હજારો, લાખો લોકો અમુક બાળકોને લેવા કરે છે. ઈન્ફ્યુઅન્સર બાળકોને જોઈને બીજાં બાળકોને પણ લેવાઈએ અને લાઈક્સ

એ પાલના સ્વાપક સ્ટીવ જોખે કહ્યું હતું કે, મોબાઈલ એક સમયે બાળકો માટે યાતક પુસ્તક રચના છે. સ્ટીવની વાત અત્યારે સાચી પડતી દેખાય છે. **ઓસ્ટ્રેલિયા જેવો કયા ભારતમાં હાજુ થશે?** મદ્રાસ હાઈકોર્ટેની મદુરાઈ બેન્ચે શુક્રવારે દેશની સરકારને એવું સુચન કર્યું છે કે, ઓસ્ટ્રેલિયાએ બાળકોને

ઓસ્ટ્રેલિયામાં આ મહિને જ તારીખ ૯મી ડિસેમ્બર, ૨૦૨૧થી સોળ વર્ષથી નીચેનાં બાળકો માટે સોશિયલ મીડિયા પ્રતિબંધ લાદી દેવાયો છે. ઓસ્ટ્રેલિયામાં તેનાં સારાં પરિણામો જોવા મળી રહ્યાં છે. ઓસ્ટ્રેલિયાના પગલે દુનિયાના બીજા દેશો પણ બાળકો માટે સોશિયલ મીડિયા પર પ્રતિબંધ લાદવાનું વિચારી રહ્યાં છે. આ મામલે એક દર્શીય એવી

આજથી શરૂ કરવાની પૂરી જરૂર છે

ફોઈન

આજથી શરૂ કરવાની પૂરી જરૂર છે

આજથી શરૂ કરવાની પૂરી જરૂર છે

મોટાઓએ પણ સોશિયલ મીડિયાથી સેફ ડિસ્ટન્સ રાખવાની પૂરી જરૂર છે

આખી દુનિયામાં બાળકોને સોશિયલ મીડિયાથી દુર રાખવાની વાતો થઈ રહી છે. તેની સાથે એ મર્યાદાઓ પણ થાય છે કે, મોટા લોકોએ પણ સોશિયલ મીડિયાના મર્યાદિત ઉપયોગનો મુશ્કેળ બનાવવામાં લેવો જોઈએ. ધંપેસ્ટરો વચ્ચેના વર્લ્ડમાં ખોલાવેલા રહે છે અને વાસ્તવિક સંબંધો પ્રાપ્ત બેટરકાર રહે છે. અભારની જનરેશનની પરેજ લાઈલા અનેક ઈશ્યુલ છે. તેમાં એક અને મોટો ઈશ્યુ સોશિયલ મીડિયા છે. સોશિયલ મીડિયાના કારણે લોકોની માનસિકતા પણ બદલાઈ રહી છે. બપા લોકો દેખાઈએનીની લોકમાં ઊભરવા લાગ્યા છે. બપા જાણે છે કે, સોશિયલ મીડિયામાં માન ગાડું સાડું જ બનાવવામાં આવે છે. સિયાલિટી માલસ પોને જ જણાતો હોય છે. માલસ પીમે પીમે એકલો પડી રહ્યો છે. સોશિયલ મીડિયાના કેટલાક કાયદાઓ પિત્તવિષ્ટ જ વેન થઈ ગયું છે. સોશિયલ મીડિયાના કેટલાક કાયદાઓ ચોક્કસ છે. પણ તેનાં વધુ પડતો ઉપયોગ જોખમી સ્થિતિ થઈ ગઈ છે. લોકોએ હવે સોશિયલ મીડિયા સાપરવાનો સમય નક્કી કરીને મર્યાદિત સિલ્ટનું પાલન કરવું પડશે. દરેક માણસે એ વાત યાદ રાખવાની જરૂર છે કે, સોશિયલ મીડિયા આપણા માટે છે. આપણે સોશિયલ મીડિયા માટે નથી. સોશિયલ મીડિયાને આપણા પર કેટલું હાથી થવા દેવું તે આપણે નક્કી કરવાનું હોય છે.

બાપ કરી રહ્યાં છે. ક્યાંક રહી ન કરવાનું કરે તો? મા-બાપે મોબાઈલ વાપરવાની ના પાડતાં સંતાનોએ આપણા કરી લીધાના બનવાનો પણ આપણે ત્યાં બનવા લાગ્યા છે. સખત મોબાઈલ જોઈને બાળકો ચીડિયા થઈ રહ્યાં છે. નાની ઉંમરમાં જ બાળકો ડિપ્રેશન અને એન્ગ્સ્ટાઈનીને બોગ બનવા લાગ્યાં છે. સિલ્ટિ હજુ વડાણે એ પહેલાં સરકારે જાનવાની જરૂર છે.

પેન્ટલે પા પોના

ભારતીય સુદારવાની જરૂર છે

સરકારે તો જણાવે કાયદો બનાવવો હશે ત્યારે બનાવશે. પરેન્ડસ જો પારે તો બાળકોને મોબાઈલ અને સોશિયલ મીડિયાથી દુર રાખવા થઈ રહી રહ્યું એમ છે. અત્યારે ક્યા છે એવું કે, મા-બાપ જ હાથમાં મોબાઈલ લઈને બેઠાં રહે છે. બાળકો તો જે જોવાના છે એ જ રીખવાનાં છે. પરમાં મા-બાપે જ મોબાઈલનો ઉપયોગ બને એટલો ટાળવો જોઈએ. છોકરું ક્રિયા કરે એટલે તેને સોન રાખવા માટે મા-બાપ તેના હાથમાં મોબાઈલ પકડાવી દે છે. બાળકો મોબાઈલથી દુર રહે એ માટે પરેન્ડસે તેની સાથે રમવાની અને બીજાં એક્ટિવિટી કરવાની જરૂર છે. સરકાર અને સ્વજનો બંને સાથે મળીને કોઈક કરશે તો કેવ પાવાનો છે.

krishnakant.amdika@sundesh.com

02
SANDESH

સિટી
AHMEDABAD

આ વર્ષે ફ્લાવરશોમાં બુલેટ ટ્રેન સૌથી મોટું આકર્ષણ જમાવશે

હેલ્લા જેટલા વર્ષથી અમદાવાદના ટિવર ફ્રન્ટ પર ફ્લાવર શો ચોખ્ખા રહી છે તેમાં દરેક વર્ષે નીતનવી મીમના કારણે આ શોએ સાતત્યપૂર્ણ આકર્ષણ બળવી રાખ્યું છે. દર વર્ષે તેની મુલાકાત લેનારાની સંખ્યા સતત વધતી જ જાય છે. આ વર્ષે પણ જે પ્રકારે તેચારીઓ થઈ રહી છે તે જોતાં આ વર્ષનો ચીમ બુલેટ ટ્રેન અને શહેરમાં યોજનારા કોમનવેલ્થ અને ઓલિમ્પિક પર રહેશે અને તેના આકર્ષણ વધારશે.

હોર્ડિંગ્સ, બેનરો દૂર કરવાની ઝુંબેશ પડતી મૂકવા બદલ ઉધડો લેવાયો
દબાણો હટાવતા પહેલાં ચેતવણી આપો

ભાજપ ગુજરાત પ્રદેશ પદાધિકારીઓ નિયુક્તિ
૧૦ જિલ્લાના ઉપપ્રમુખ, મંત્રી, ચાર

૧૨ મુજરાત સમાચાર ત્રીમાસ, ૧૮૧૪ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૦ (અમદાવાદ માસિક)

‘બુલેટ’ની જેમ વાગે તેવું વેધક સત્ય

ભારતમાં જાપાનની બુલેટ ટ્રેનને બદલે જાપાનની શિક્ષણ પ્રણાલી લાવો, જેથી આપણા યુવાનો બુલેટ ટ્રેન બનાવી શકે

બીજા વિશ્વયુદ્ધ બાદ જાપાનના શાસકોએ ખુવાર થઈ ગયેલા દેશને ફરીથી નંબર વન બનાવી દીધો, આપણા શાસકો તેમાંથી ક્યારે શીખશે?

અમારો જ ધર્મ સર્વશ્રેષ્ઠ છે એવો માણસોને ભ્રમ છે!

સિલિકે રીટા

જાણીતા સિલિકે રીટા એક સમજાવણી છે. તેમાં તેણે જણાવ્યું છે કે, જો આપણે આપણા ધર્મને અન્ય ધર્મો કરતાં શ્રેષ્ઠ માનીએ છીએ, તો આપણને અન્ય ધર્મોના અનુયાયીઓ સામે અત્યંત ક્રોધ અને અકબંધતા થઈ શકે છે. આથી આપણને આપણા ધર્મને અન્ય ધર્મો કરતાં શ્રેષ્ઠ માનીને એક ભ્રમ છે, તેથી આપણને આપણા ધર્મને અન્ય ધર્મો કરતાં શ્રેષ્ઠ માનીને એક ભ્રમ છે, તેથી આપણને આપણા ધર્મને અન્ય ધર્મો કરતાં શ્રેષ્ઠ માનીને એક ભ્રમ છે.

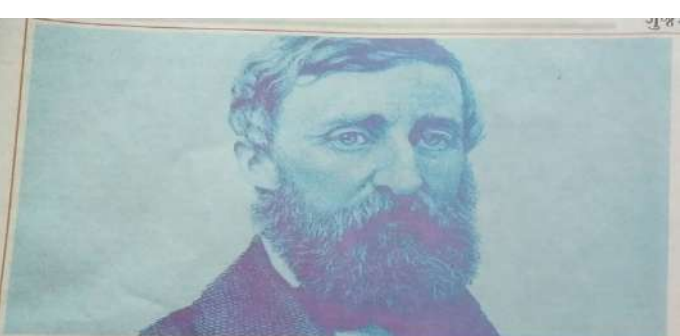
સિલિકે રીટા

જાણીતા સિલિકે રીટા એક સમજાવણી છે. તેમાં તેણે જણાવ્યું છે કે, જો આપણે આપણા ધર્મને અન્ય ધર્મો કરતાં શ્રેષ્ઠ માનીએ છીએ, તો આપણને અન્ય ધર્મોના અનુયાયીઓ સામે અત્યંત ક્રોધ અને અકબંધતા થઈ શકે છે. આથી આપણને આપણા ધર્મને અન્ય ધર્મો કરતાં શ્રેષ્ઠ માનીને એક ભ્રમ છે, તેથી આપણને આપણા ધર્મને અન્ય ધર્મો કરતાં શ્રેષ્ઠ માનીને એક ભ્રમ છે.

પુન જ સરસ

જ્યારે રાવણ માં સીતાનું હરણ કરી લઈ ગયો, ત્યારે મંદોદરીએ રાવણને પ્રશ્ન કર્યો કે, તમે સીતાને રામનો વેશ ધારણ કરીને પણ લાવી શકતા હતા તો પછી સાધુનો વેશ શા માટે લીધો? રાવણે જવાબ આપ્યો: પ્રિયે, જ્યારે મેં રામનાં વેશ વિશે વિચાર કર્યો ત્યારે દરેક સ્ત્રી મને માં રૂપમાં દેખાવા લાગી. એટલા માટે મેં એ રૂપનો ત્યાગ કરી દીધો. પણ સાધુના વેશમાં સમાજને એ બતાવવા માંગતો હતો કે જે રૂપમાં આપનો સર્વાધિક વિશ્વાસ છે એ આવો પણ હોઈ શકે. ભગવાન પર ભરોસો કરો બાબાઓ પર નહિ. PNSUMBAD

ચીજ-વસ્તુઓના અતિરેકના આ જમાનામાં હેનરી ડેવિડ થોરોને ખાસ વાંચવા જોઈએ

ઈમર્સનની લાઈબ્રેરીમાં બે વર્ષ સુધી થોરોએ વાંચન કર્યું ને તેમનું જીવન બદલાઈ ગયું

સવિનય કાનૂનભંગ થોરોના મગજની ઊંપજ હતી, જેનું ગાંધીજીએ અમલીકરણ કર્યું

હું રોજ સવારે મારી બુદ્ધિ પર ભગવદ્ ગીતાના બ્રહ્માંડીય તત્ત્વ દર્શનનો અભિપેક્ષ કરું છું, એવું તેમણે કહેલું

SUNDAY 8-04-2018

સંદેશ

બે દિવસમાં જ સલમાન જલમુક્ત, કોર્ટે સજા સસ્પેન્ડ કરી

કાનિયાર શિકાર કેસ : ૨૦ વર્ષ બાદ કેસનો ચુકાદો આજ પાળી બે દિવસમાં જ પામીલ પર છુટકારો, રામે સલમાનના જામીનના વિસ્તેષમાં હાથકાટમાં રાખીલ કરીલું : વિખેરોઈ રમુજી

હવે સંતુર સાથે મેગવો સંતુર ધોરણની મહત્ત

વેલ્ડેયલ પુર્ક બેક્રીમ

સુવર્ણ સોપાનો નીલો

સરકારી પ્રા. શાળાનાં વિદ્યાર્થીઓને IAS, JEE, NEET માટે તૈયાર કરાશે

તારી દિશા રાવલપી વિલમ્મો ધેડલા તેરવી બગાડો મટે સુપર વર્ટી બેચલી ઘરમાટ તલુકાઈ ૩૦ છાત્રો પંકાં કરાશે

સુપર વર્ટી બેચલી ઘરમાટ કુંચલી શરૂ હતી ?

રામત સરકારી ઇન્કુબેટર હાઉસ કમ્પ્લેટ થઈ સુપર વર્ટી બેચલી શરૂ કરાશે

શિક્ષકની નોકરી માટે માગદર્શક કેમ્પ

ઘોરણ વ થી ૧૨ (સામાન્ય પ્રવાહ માટે અરવલ્લી જિલ્લાની ખાનગી શાળામાં નોકરી કરવા ઈચ્છતા તમામ જાતિના ભાઈ બહેનો માટેનું સોપન ઈન્ટરવ્યુ તાલીમ તથા યોગ્ય સલાહ સૂચન લેવા અને આપવાના ઉદ્દેશથી આ પ્રથમ કેમ્પનું આયોજન કરવામાં આવેલું હોઈ નોકરી કરવા ઈચ્છતા તેમજ અનુભવ આપવા ઈચ્છતા ઉમેદવારોએ સ્વ ખર્ચે તા. ૦૧/૦૫/૨૦૨૨ના રોજ સવારે ૧૦ થી ૧૨ કલાક અરવલ્લી રોડ સદનની સામે, તત્વ કોમ્પ્લેક્સ (સાવરીયા ફુડ પ્લાઝાની બાજુમાં) મોડાસા રથોળા પોતાના ગ્રેડોફ પ્રમાણપત્ર લઈ હાજર રહેવું.

નોંધ : બેરોજગારી માટે માત્ર સરકાર જ જવાબદાર નથી તે માટે આપણે સૌ એ પ્રયાસ કરવા જરૂરી.

એજ્યુકેશન એકવાઈઝર

કૌશિકભાઈ એસ. પી. (મો. ૯૪૨૭૦ ૧૩૭૧૩)

જાહેર નોટિસ

ડીસ્ટ્રીક્ટ સાબરકાંઠા સબ ડીસ્ટ્રીક્ટ તલોદ તાલુકાના મોવે અણીચોડ, તા. તલોદની સોમના ખાતા નં. ૧૦૫ ના સર્વે નં. ૫૯૮ (જુનો સર્વે/બ્લોક નં. ૧/૫) જેનું કુલ કોચકળ ૦-૫૯-૮૭ હે.ચા.દે.ચો.મી. છાકાર રા. ૧-૨૫ પેસાવાળી જમીન (૧) ઝાલા કિમ્સિલ ભવાનસંગ (૨) ઝાલા કાઝુકિલ ભવાનસંગ (૩) ઝાલા વંજુના ભવાનસંગ (૪) ઝાલા જગુના ભવાનસંગ (૫) ઝાલા પુટુના તે ભવાનસંગના વિધવા તમામ રહે. અણીચોડ, તા. તલોદ, જી. સાબરકાંઠાનાઓની સ્વતંત્ર માલીકીની હળખ ભોગવવાની ખેતી લાભકર્મીઓને આપેલ છે. તેના સાથે જોડાયેલા તમામ પ્રકારના હકકો. ઠીલો સહીની કુલ સહાયી જમીન તેમજ તમામ પ્રકારના બીજાઓની મુક્ત હોવાનું જણાવી 2022/4/30 15:10 જમીનનો રજીસ્ટર વેચાણ દસ્તાવેજ કરવાનો હોઈ સમી એકવોઈઝર પાસે સદરજ જમીન

કોંગ્રેસમાં
દુર્ઘટના સર્જાઈ

જયપુરમાં ભાજપના રાષ્ટ્રીય પદાધિકારીઓની બેઠકમાં PMનું સંબોધન સરેન્ડર, મોકલ્યો

જયપુરમાં ભાજપના રાષ્ટ્રીય પદાધિકારીઓની બેઠકમાં PMનું સંબોધન પરિવારવાદ અને વંશવાદ લોકશાહી માટે સૌથી વધુ નુકસાનકારક: મોદી

વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ પરિવારવાદ અને વંશવાદ પર નિશાન સાપતા કર્યું હતું કે આ બંનેથી દેશની લોકશાહીને નુકસાન પહોંચ્યું છે. તેનાથી બચવાર વખો છે. જયપુરમાં આયોજિત ભાજપની રાષ્ટ્રીય પદાધિકારીઓની બેઠકને પીએમ મોદીએ સંબોધિત કરી હતી. પીએમ મોદીએ પરિવારવાદી વ્યવસ્થાન પાના નં. ૭

આ વિસ્તારના પહોળી પગાંપ મજબૂત છે. આ ભૂકંપનું કમ્પ પજ છે. આ દુર્ઘટના કુદરતી કારણોસર નથી થઈ પતી. તેના માટે અવેશાનિક ખોદકામ જવાબદાર છે.

બુસ્તલનથી મજૂરો કસાયા હતા. કાટમાળમાં મોટા મારીનો સંકિત સમગ્ર માર્ગ દટાઈ ગયો હતો.

પક્ષના સભ્યોએ વિકાસના લક્ષ્યને સિદ્ધ કરવાનું છે

પીએમ મોદીએ પાર્ટીના નેતાઓને વિકાસના મુદ્દે અડગ રહીને તેના પર જ કામ કરવાનું આહવાન કર્યું હતું. તેમણે કહ્યું હતું કે, કોઈપણ ચેરમાર્ગ દોરવાનો પ્રયાસ કરે તો પણ તેની જાળમાં કસાવવાથી દૂર રહેવાનું છે. વિકાસથી જોડાયેલા મુદ્દાઓથી ધ્યાન અન્ય તરફ દોરવા માટે પ્રયાસો કરશે પરંતુ આપણે દરેક વિકાસના લક્ષ્યને સિદ્ધ કરવાનું છે. આ દરમિયાન ભાજપના અધ્યક્ષ જે પી નક્કાએ આશાવાદ વ્યક્ત કર્યો હતો કે, રાજસ્થાનમાં પાર્ટી મજબૂત રિપલ્સની ભૂમિકા અદા કરશે તેમજ આગામી વિધાનસભા ચૂંટણીમાં ત્યાં કમળ ખીલશે.

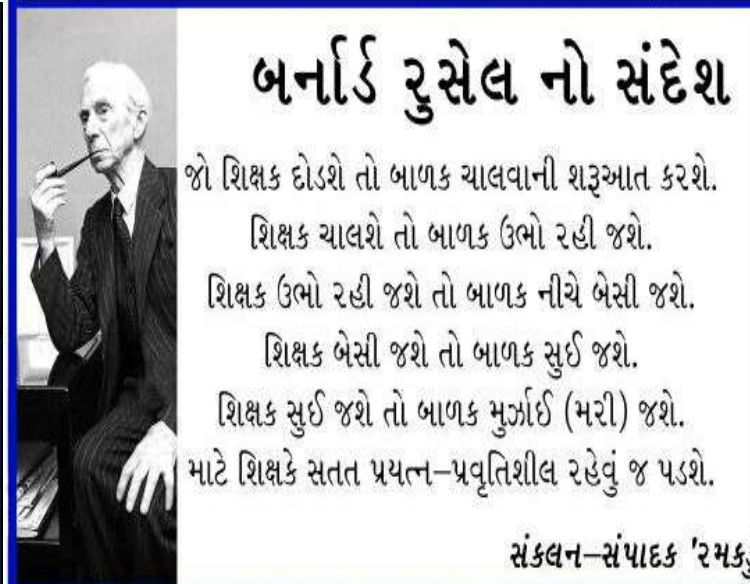
અનુસંધાન પાના નં. ૭

2022/5/21 10:17

જિંદગી જીવી જાણો
નહિતર બસના કંડકટર જેવું
જીવન બની રહેશે,
મુસાફરી રોજ કરવાની ને
જવાનું કયાંય નહીં.

જેમ પરિવારમાં સકારાત્મક પરિવર્તન લાવવામાં
માતાઓ મહત્વની ભૂમિકા ભજવે છે, તેવી જ રીતે
સમાજના પરિવર્તનમાં શિક્ષકોની
મહત્વની ભૂમિકા હોય છે.

- શ્રી નરેન્દ્ર મોદી, માનનીય પ્રધાનમંત્રી

બર્નાર્ડ રુસેલ નો સંદેશ

જો શિક્ષક દોડશે તો બાળક ચાલવાની શરૂઆત કરશે.
શિક્ષક ચાલશે તો બાળક ઉભો રહી જશે.
શિક્ષક ઉભો રહી જશે તો બાળક નીચે બેસી જશે.
શિક્ષક બેસી જશે તો બાળક સુઈ જશે.
શિક્ષક સુઈ જશે તો બાળક મુર્જાઈ (મરી) જશે.
માટે શિક્ષકે સતત પ્રયત્ન-પ્રવૃત્તિશીલ રહેવું જ પડશે.

સંકલન-સંપાદક 'રમકડું'

તમારો હાથ પકડે, મગજ ખોલે, દિલ સ્પર્શે તે શિક્ષક...

કુદરત ને સમી કો હીરા બનાયા હૈ િતના ધિસેગા
ઉતના હી ચમકેગા । Narendra Modi best mo...

તમારે કોણે મત આપવો નક્કી કરી લેજો

તાઈવાન, વિયતનામ, અમરીકા, જાપાન, ફ્રાંસ, જર્મની
ઔર અબ બ્રિટેન, સમી ખડે હુઇ ભારત કે સાથ

અશાંતિ ન ફૈલાયે ચીન, અશાંતિ સે ઉસી કી તબાહી
હોગી, હમ ભારત કે સાથ : થેરેસા મે

BBC NEWS | ગુજરાતી : Dosa: 1 રૂપિયામાં ઢોસો વેચનારા દાદી, કેમ ભાવ નથી વધારવા માગતા?

Sun Official : 100 year Old Nandu ki Kachori, Dum Aloo aur Pakori for ONLY Rs 1/- || सब कुछ 30 m...

odd : Bangladesh Startup Ecosystem , how big is ? | Bangladesh startups are future of A...

दुनिया की सबसे महंगी पार्टी

abp न्यूज : Why Sri Lanka is in trouble? | Master Stroke

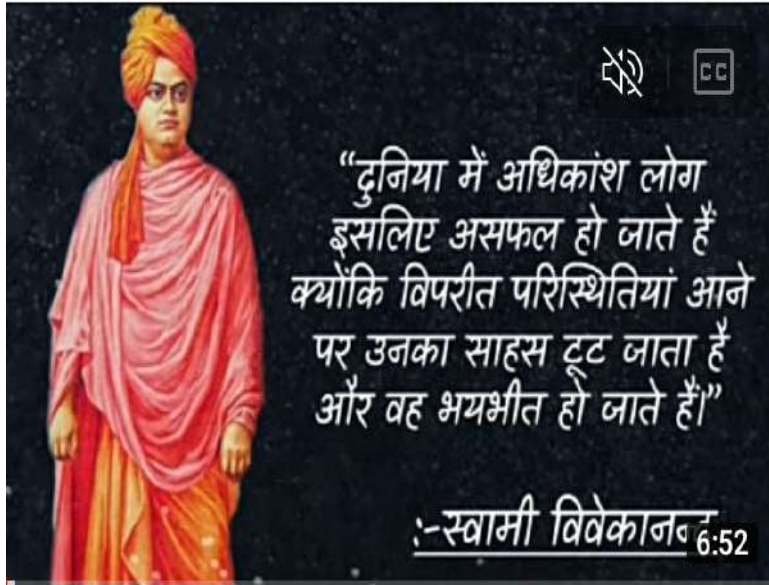
महंगी पड़ी चीन से दोस्ती

the mystic : क्या दिवालिया हो गया श्रीलंका? | Sri Lanka may no bankrupt in 2022 | Economic Crisis Ex...

abp न्यूज : Why Sri Lanka is in trouble? | Master Stroke

THE MOST Powerful Quotes, Advices and Thoughts from Swami Vivekananda that

Ex-Raymond tycoon Vijaypath Singhania stands against son Gautam over propert... IndiaTV · 14 lakh views · 4 years ago

#Pushkarmela2021 #Pushkarmelarajasthan पुष्कर मेले में आया 1500 किलो वजन वाला और 24 करोड़ का भीम बुल !Pushkar Mela 2021

WRONG DEAL | FULL FILM | New Hindi Short Film 2021 | Latest Bollywood Hind...

वो Cream जिसने आत्मनिर्भर भारत की शुरुआत की | बोरोलीन का इतिहास | Journey of Boroli...

દાહોદનો ગોળ ગઢેડાનો એ આદિવાસી મેળો જેમાં યુવતીને પામવા યુવક 'ગઢેડો' બને છે: Gol Gathed...

छत पर बने गार्डन से तोड़ने को मिली खेत से ज्यादा सब्जियां

Terrace Gardening : राजब हो गया छत पर बने गार्डन से तोड़ने को मिली खेत से ज्यादा सब्जियां | Vegetable Harvestin...

Technical Farming : मिट्टी के बर्तनों में भरपूर केमिकल, शुद्ध ऐसे होते हैं | Technical Farming ||

BBC NEWS | ગુજરાતી : કેશોદનું આ દંપતી ચલાવે છે દેશી બિયારણની બેન્ક, એવાં બીજા જે ખેતીમાં લાવી શકે છે ક્રાંતિ

રોજ હજારો લોકો અહીંયા ચીકુ લસ્સી પીવા આવે છે

Antarvahi : માત્ર 15 ₹ મા લાઈવ અમુલ દહીં ને ચીકુ નાખી ને લસ્સી બનાવે છે | પુરા દિવસમાં હજારો લોકો લસ્સી પીવે છે

રાષ્ટ્રીય/આંતરરાષ્ટ્રીય દેશની જેલોમાં મહિલાઓ માટે પરિસ્થિતિ અમાનવીય જેલોમાં કેડીઓને ઠાંસીને ભર્યા, ન્યાયમાં વિલંબ મોટી સમસ્યા: સંસદીય સમિતિ (પીટીઆઈ) નવી દિલ્હી, તા. ૨૨

ગુજ ખાતાની સંસદીય સ્વાધી સમિતિએ નિરીક્ષણ કર્યું છે કે જેલોમાં કેડીઓને ઠાંસી ઠાંસીને ભરવામાં આવેલા છે અને ન્યાયમાં વિલંબ થવાં એ મોટી બિંતાનું કારણ બન્યું છે. જેને કારણે કેડીઓ અને કોજદારી ન્યાય વ્યવસ્થા પર વંચેલી અસરો પહોંચી રહી છે. ભારજપના સાંસદ એમ.બી. બિજલની આગેવાની સંકલ્પની સમિતિએ સર્વોચ્ચ અદાવતના ચુકાદા અનુસાર ગભવતી મહિલા કેડીઓ પ્રત્યે ખાસ ધ્યાન આપવાની પણ ભલામણ પણ કરી હતી.

જેલોની ૪.૨૫ લાખની ક્ષમતા સામે ૫.૫૪ લાખ કેડીઓને બંધ રખાયા

સંસદીય સમિતિએ એવી પણ ભલામણ કરી હતી કે જે જેલોમાં કેડીઓને ઠાંસીને ભરવામાં આવ્યા હોય તે જેલો અ જ રાજ્યમાં અથવા અન્ય રાજ્યોની જેલોમાં જ્યાં કોર્ટોમાં ખાલી રહેતી હોય ત્યાં કેડીઓને ટ્રાન્સફર કરવા માટે મેમોરેન્ડમ ઓફ અંડરસ્ટેનિંગ-એમઓયુ- કરવા જે ઈએ. સમિતિએ જેલમાં જન્મેલા બાળકોને તેમના સર્વાંગી વિકાસ માટે આર વર્ષ સુધી તેમની માતાઓ સાથે રહેવાની પરવાનગી આપવી જે ઈએ તેની ભલામણ પણ કરી હતી. સમિતિએ ટ્રાન્સ જેન્ડરને પણ કોઈ બેઠકાવા વિના આરોગ્ય સેવાઓ પુરી પાડવાની પણ ભલામણ કરી હતી.

જેલોમાં કેડીઓની સંખ્યા મહાદાવા માટે વિવિધ પગલાં ભરવામાં આવ્યા હોવા છતાં હાલ દેશમાં ૪.૨૫ લાખ કેડીઓને સમાવવાની ક્ષમતા સામે ૫.૫૪ લાખ કેડીઓ ભરવામાં આવેલા છે. દેશમાં આવેલી જેલોમાં નેશનલ એવરેજ ઓક્કુપન્સી રેટ ૧૩૦.૨ ટકા જણાયો છે.

દેશમાં કુલ કેડીઓના અડધા કરતાં વધારે કેડીઓ યુપી, બિહાર, મધ્ય પ્રદેશ, મહારાષ્ટ્ર, પંજાબ અને હરિયાણાની જેલોમાં બંધ છે. આ છમાંથી ચાર રાજ્યોમાં જેલોમાં ઓક્કુપન્સી રેટ નેશનલ એવરેજ કરતાં વધારે છે. ઉત્તરાખંડમાં સૌથી વધારે ઓક્કુપન્સી રેટ ૧૮૫ ટકા છે. જ્યારે દેશમાં સૌથી વધારે ગુનાખોરીનો દર ૧૪૭૯.૯૯ પચાત્તા દિલ્હીમાં જેલોમાં ઓક્કુપન્સી રેટ ૧૮૨ ટકા છે. 2023/9/27 13:12

લોકોના મનોરથ સ્વસ્થ શરણે પાવરગુંડામું કેન્દ્ર દિલ્હીમાં, આત્મહત્યા અટકાવવા માટે ટૂલકિટ 'હોપ' લોન્ચ, દરેક વય જૂથના લોકોમાં એક નવી આશા જગાડશે

દિલ્હીની સડધી વસતી માનસિક સ્વસ્થ જગડવાના જોગમમાં, આત્મહત્યાનો દર પણ અમુલ્ય સંચયને સુધારવા માટે આશા જગાડશે

દિલ્હીની સડધી વસતી માનસિક સ્વસ્થ જગડવાના જોગમમાં, આત્મહત્યાનો દર પણ અમુલ્ય સંચયને સુધારવા માટે આશા જગાડશે

દિલ્હીની સડધી વસતી માનસિક સ્વસ્થ જગડવાના જોગમમાં, આત્મહત્યાનો દર પણ અમુલ્ય સંચયને સુધારવા માટે આશા જગાડશે

સાચા શિક્ષણ મુજબ જીવનદર્શન

હાલનાં સમયમાં દરેક વ્યક્તિ પોતાને સારા પ્રમાણમાં હવા, પાણી, ખોરાક, રોજગાર અને રહેઠાણ મળે તે માટેની અપેક્ષા રાખતો હોય છે. પરંતુ ઝડપી અમીર બની જવાની દોડમાં, સાચા સબંધો, મુલ્યો, ફરજો, ભાવનાઓ, નૈતિકતા, ધર્મ અને સ્વસ્થ શરીર જેવી બાબતો ખુબ જ પાછળ રહી જાય છે.

શારીરિક અને માનસિક અનેક બિમારીઓમાં સપડાયા બાદ પોતાના ગામડાઓની અને જંગલ નજીકનાં ગામડાઓનો ખોરાક યાદ આવે છે. શહેરોનાં વ્યવસાયો અને પૈસા તરફની આંધળી દોડને કારણે ગામડાઓની કૃષિ તરફનું મોટા ભાગના શહેરી લોકોનું મનોવલણ વિકૃત બની ગયેલ છે. જેથી સો ટકા ખાતર, દવાથી જ તૈયાર થતા અનાજ, કઠોળ, ફળો અને શાકભાજી ખાવા મજબુર કરી નાખે છે.

દેશ અને દુનિયામાં આજે કુદરતી ખાતરની મદદથી ઓર્ગેનિક પદ્ધતિ વડે, વધારે સમયમાં, ઓછા પ્રમાણમાં, સારીગુણવત્તા વાળા તૈયાર થતા ફળો, કઠોળ, શાકભાજી અને અનાજ ખુબજ ઊંચા ભાવે

વેચાઈ રહ્યાં છે. જે અતિ ગરીબ જંગલ નજીકનાં ગામડાઓમાં રહેતા, આદિજાતીનાં લોકો જાતે તૈયાર કરીને અને અતિ અમીર લોકો, વધુ પૈસાથી બનાવેલ પોતાના કાર્મહાઉસમાંથી નોકરો વડે તૈયાર કરાવડાવીને, તેનો વપરાશ કરે છે. પરંતુ તેની સામે નાના મોટા શહેરોમાં રહેતા, સૌથી વધુ સંખ્યા ધરાવતા મધ્યમવર્ગ માટે, બહુજ ઓછા સમયમાં, ઓછા ભાવે કઠળ, ફળો, શાકભાજી અને અનાજ તૈયાર કરવા માટે ખેતરોમાં ખુબજ મોટા પ્રમાણમાં યુરીયા, ડીએપી, સલ્ફેટ જેવા કૃત્રિમ ખાતરોનો તથા ખુબજ ઝેરી જંતુનાશક દવાઓનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. જે દેશની યુવાપેઢીને ધીમા ઝેરની જેમ શારીરિક અને માનસિક સંપૂર્ણ પણે નાશ કરી રહ્યાં છે. દેશ અને દુનિયા જ્યારે કોરોનાની મહામારીનો સામનો કરવા માટે લડી રહ્યાં હતા ત્યારે, અતિ અમીર લોકો, વધુ પૈસાથી સારા દવાખાના, સારી દવા, સેનિટાઇઝ અને વેક્સિન ખરીદી પોતાનો જીવ બચાવવા પ્રયાસો કરેલો.

જ્યારે બીજી બાજુએ અતિગરીબ જંગલ નજીકનાં ગામડાઓમાં રહેતા, આદિજાતીનાં લોકો ઓર્ગેનિક પદ્ધતિથી, મહુડાના ફુલ માંથી સેનિટાઇઝ જાતે તૈયાર કરીને, વાપરતા હતા. પૈસાનાં અભાવે પોતાના

ભાજી-પાલા અને કંદમુળોનો ઉપયોગ પોતાના રોજિંદા ખોરાકમાં કરી, પોતાના શરીરને મજબુત બનાવી, કોરોના જેવી ભયંકર બિમારી સામે ટકી રહેવા તૈયાર કરેલ હતા. આમ અમીર લોકોએ પોતાની અમીરીથી અને ગરીબ લોકોએ પોતાની ગરીબી- સાદગીથી કોરોના મહામારીનો સામનો કરેલો હતો. પરંતુ સૌથી વધારે ખરાબ અને દયનિય હાલત મધ્યમ વર્ગની બનેલી હતી. કારણકે તેમની પાસે પૈસા કે જંગલ કંઈ જ ન હતું. સારા ખોરાકથી માણસ નિરોગી અને મજબુત બને છે, આ વાત સૌ કોઈ જાણે છે.

પરંતુ ખોરાકની સાથે સાથે તે કયા પ્રકારના વાસણમાં બનાવવામાં આવે છે, તે પણ ખુબ અગત્યનું છે. જેથી આ બાબતે પણ આગળ જણાવ્યા મુજબ અતિ અમીર લોકો પોતાની અમીરીથી ચાંદીના જેવા મોંઘા વાસણોમાં ખોરાક બનાવે છે, અને અતિ ગરીબ લોકો પોતાની ગરીબીને કારણે માટીનાં વાસણોમાં ખોરાક બનાવે છે. માટીના વાસણ અને ચાંદીના વાસણમાં બનાવેલ ખોરાકની ગુણવત્તા મોટા ભાગે એક

સમાન હોય છે. આમ અહીં સારા વાસણોનાં વપરાશ બાબતે પણ સૌથી વધારે ખરાબ અને દયનિય હાલત મધ્યમ વર્ગની જોવા મળે છે, કેમ કે વધુ પૈસાના અભાવે મધ્યમ વર્ગ ચાંદીના જેવા મોંઘા વાસણ લાવી શકતા નથી અને મધ્યમ વર્ગના હોવાથી આર્થિક અસમાનતાના તથા સામાજિક અસમાનતાના ડરને કારણે માટીના વાસણો વાપરી શકતા નથી. મધ્યમ વર્ગના લોકોમાં આત્મનિર્ભરતાનાં અભાવે, ગામડાનું ગરીબીવાળું જીવન છોડી અમિર બનવાની દોડ શરૂ કરી દીધેલી હોવાથી પોતાના જીવનનો સંપૂર્ણ આધાર સરકાર કે કંપનીઓ ઉપર રહે છે. પાણી, ખોરાક, રોજગાર, રહેઠાણ અને દવાઓ જેવી જરૂરિયાતો માટે પડાપડી, મારામારી જેવી અનેક સમસ્યાઓનો સામનો કરવો પડતો હોય છે.

આ તમામ બાબતો ઉપરથી એટલું સ્પષ્ટ શિખવા મળે છે, કે “ઓછામાં ઓછી જરૂરિયાત અને ઉચ્ચ વિચારવાળું સાદું જીવન એજ શ્રેષ્ઠજીવન છે”. સાચું જીવન જીવવા માટે, આવનારી આપણી પેઢીને પ્રકૃતિ તરફ પાછા વાળવા પડશે. આપણા જ પર્યાવરણનો એક ભાગ એવા જલ, જંગલ અને જંગલની વસાહતોને સાચવવી પડશે.

ઝડપી વિકાસ માટેની દોડમાં, અન્ય દેશોનું આંધળું અનુકરણ, અતિ ઉદ્યોગોના વિકાસ કે નિર્માણ માટે પર્યાવરણનો નાશ એ આપણા પ્રદેશ, દેશ અને દુનિયાને ઝેરી ગેસચેમ્બરમાં ફેરવવા માટેના કાર્યો છે. ભારતમાં હવા, પાણી અને ખોરાકનાં પ્રદુષણને કારણે દર વર્ષે લાખો લોકો બિમારીનો ભોગ બની મૃત્યુપામે છે. આવા દેશના અનેક પ્રશ્નોના નિવારણ માટે, બાળકોને “વડબીજ” જેવા સાચા શિક્ષણની ખુબજ જરૂરિયાત છે. રાષ્ટ્રહિતના કાર્યો કરવા તથા કરાવવા એ દેશના તમામ બાળકોથી લઈ દેશના પ્રથમ નાગરીકની ફરજ છે, જે બાબતને સૌએ જાણી, સમજી ફરજિયાત પણે અમલમાં મુકવી અને મુકાવવી જોઈએ. રાષ્ટ્રહિતના કાર્યો કરવા માટે સીધી કે આડકતરી રીતે પોતાનો સહયોગ કરીને, “પૃથ્વીપરનુંસ્વર્ગ એટલે ભારત” **I LOVE MY INDIA** આપણી આવનારી પેઢીને વારસામાં આપીએ તો આપણા મૃત્યું પછી સ્વર્ગ શોધવાની જરૂર પડશે નહીં. જીવનમાં ઝડપથી મળેલ માન, સન્માન, સંબંધ, વ્યક્તિ, વસ્તુ કે ઓળખ, ઝડપથી જતી પણ રહે છે. જેથી પુરુષે ધન અને સંઘર્ષશક્તિ તથા સ્ત્રીએ સુંદરતા અને સહનશક્તિ કેળવતા શિખી લેવું જોઈએ. તમામ સમાજોમાં રહેલી, તમામ સામાજિક બિમારીઓનું મુખ્ય કારણ અસંતોષી અને અપમાનીત “મહાભારતનાં દુર્યોધન” જેવા પુરુષો છે. આવા પુરુષોને સમાજમાં ઉત્પન્ન થતા અટકાવવા માટે “સ્ત્રીબીજ” નો અભ્યાસ ખુબ જ જરૂરી બને છે. જીવનમાં

તમામ બાબતો સાચા શિક્ષણ સાથે જોડાયેલી હોવાથી, ગામમાં સારી સરકારી શાળાએ, ગામના જાગૃત, સંગઠિત અને સાચા શિક્ષણની સમજવાળા સમાજની નિશાની બતાવે છે. જે ગામનાં લોકો

પોતાના પૈસા, પાવર, ખ્લાન અને પોલિટિક્સનો ઉપયોગ પોતાના ગામ અને સમાજનાં સાચા શિક્ષણ માટે કરતા હોય, તેવા ગામ કે સમાજને આવનારા સમયમાં લોકો “વિરવિરાંગનાના સ્ત્રીબીજવાળા સમાજ” તરીકે વર્ષો વરસ સુધી ઓળખાશે. જ્યારે લોકો પોતાના પૈસા, પાવર, ખ્લાન અને પોલિટિક્સનો ઉપયોગ પોતાના ગામ અને સમાજનાં સાચા શિક્ષણને બદલે અન્ય જગ્યાએ કરતા હશે તો, આવા સમાજને “વિકૃત વૈશ્યાના સ્ત્રીબીજવાળા સમાજ” તરીકે વર્ષો વરસ સુધી ઓળખાશે. આજે તમામ ગામો અને સમાજોએ પોતે વિચારવું જોઈએ કે, તે પોતાને અને પોતાના સમાજને કઈ ઓળખ આપવા માગે છે, વિકૃત વૈશ્યાના વંશજોનો કે વિર વિરાંગનાના વંશજોનો. સમાજમાં સારા વ્યક્તિ તરીકેનું માન ધરાવતી તથા પોતાને થોડો સફળ માનનારી વ્યક્તિઓનાં ગામમાં સમાજ, સંસ્થા,

સંગઠનોનો કે સરકારનો ઉપયોગ કરી, ગામની સરકારી શાળાને સારી સુવિધાવાળી શાળા ન બનાવી શકતા હોય તો, માનવાનું કે તે ગામમાં જન્મેલા તમામ સ્ત્રિ - પુરુષો નમાલા હોઈ શકે. લોકો વડે મળેલ માન અપમાનને પચાવીને, યોગ્ય સમયે પોતાની સંપત્તિ, સમય અને શક્તિનો ઉપયોગ કરી, પોતાની સાથે દેશનું પણ માન વધે, તેવા દેશ ઉપયોગી કાંડ કરે તે જ શ્રેષ્ઠ પુરુષ.

ભારત એક કૃષિ પ્રધાન તથા ગામડાઓનો બનેલો વિકાસશીલ દેશ છે, જેથી સાચા શિક્ષણવાળી જનતા તથા નેતાઓનો મુખ્ય ઉદ્દેશ પોતાની ઓછામાં ઓછી જરૂરીયાત થકી, રાષ્ટ્રને વધું મજબૂત બનાવવનું હોવો જોઈએ. પરંતુ હાલના શિક્ષણની અસર ખુબજ વિપરીત જોવા મળી રહી છે. જનતા તથા નેતા અન્યનું આંધળું અનુકરણ કરવામાં અને કમ્ફર્ટ ઝોનમાં રહેવા તથા રાખવા ટેવાઈ ગયેલ છે. જેથી માનવશ્રમને બદલે મશીનરીનો અતિશય ઉપયોગ દેશમાં વધી ગયેલ છે. બિજી તરફ દુનિયાની પ્રથમ નંબરની અને સૌથી મોંઘી “રોલ્સરોય”કારનું નિર્માણ અન્ય કાર કંપનીઓની જેમ રોબોટના બદલે હાથથી કરવામાં આવે છે. ભગવાન કૃષ્ણના દેશમાં તેમણે “ગીતા” વડે શિખવેલ સૌથી મોટા કર્મયોગને માત્ર પુસ્તકમાં જ રાખી, હાલના મોટા ભાગના સ્ત્રિ અને પુરુષ આળસ તથા ઐયાસીને જ પોતાના જીવનનો ઉદ્દેશમાની લીધો છે. જેનું પરિણામ આજે સ્ત્રિ અને પુરુષના સાચા સુખ અને સંપત્તી તથા દેશની વિશ્વમાં દશા ઉપરથી સ્પર્ષ્ટ જણાઈ આવે છે. દેશની મોટા ભાગની જનતા દુખ, રોગ, ભુખ, અધર્મના કાર્યોનો ભોગ બની રહી છે.

દરેક સમાજમાં સતત પોતાના અને પોતાના દેશને ઉપયોગી કામ કરતા બાળકો પાગલ લાગે છે, કરે છે, દેખાય છે અને તે હોય જ છે. આવા તમામ સમાજના તમામ બાળકો ખરેખર સાચા શિક્ષણ મુજબ એક્સટ્રા ટેલેન્ટેડ હોય છે, જેમનો સદ્ઉપયોગ કરીને તેમની પાસેથી સો માણસોનું કામ કરાવી શકાય છે. માટે આવા બાળકોનો સહારો ન બનો તો કંઈ નહીં, પણ તેમનો અવરોધ ન બનશો. દરેક બાળકનાં મા-બાપે આવા બાળકોની જાળવણી અને નિર્માણ માટે એક માસમાં એક પુસ્તક વાંચવાનો

અને વર્ષમાં એક પુસ્તક “ભારા અનુભવો” લખવા પ્રયાસ કરવો. સારા પુસ્તક વાંચવાનો અને લખવાનો પોતાનો અનુભવ અન્ય લોકોને આપવા પ્રયાસ કરવો. જેથી આવનારી પેઢી ગર્ભશિક્ષિત કે એક્સટ્રા ટેલેન્ટેડ આવશે.

શારીરિક અને માનસિક સારા સ્વાસ્થ્ય માટે તરવું ખુબ મહત્વનું ગણાય છે, ત્યાર બાદ દોડવું, ચાલવું અને અંતમા સાયકલિંગને સારુ ગણવામાં આવે છે. વિશ્વના સુખી દેશોના જાગૃત અને સાચા શિક્ષણ વડે તૈયાર થયેલ નેતા અને જનતા સાયકલનો ઉપયોગ કરી, પોતાનું સ્વાસ્થ્ય, પૈસા, પેટ્રોલ અને પર્યાવરણનો બચાવ કરે છે. આઝાદીના સમયમાં ભારતમાં “પરિશ્રમ એજ પારસમણી” માનવામાં આવતી હતી. પરંતુ સમય બદલાતા પશ્ચિમને બદલે સરકાર કે પારકા લોકોની આશાવાળી જીંદગી બની ગઈ છે. લોકો આજે માત્ર પુસ્તકીયું જ્ઞાન મેળવીને સંઘર્ષ અને શારીરિક પરિશ્રમને ગરીબ મજદુરોનું કામ ગણવા લાગ્યા. આજે આપણા દેશમાં શ્રમને કેટલાક ખાસ લોકો, એક શ્રાપ તરીકે ગણે છે. પોતાના ઘરમાં ઘરકામ કે ખેતરમાં ખેતી કામને બદલે જીમમાં પરસેવો પાડવાનો નવો ટ્રેડ શરૂ થયેલ છે. ભારત

સિવાયનાં અન્ય કેટલાયે દેશોમાં “પરિશ્રમ અને પરીવર્તન એજ પ્રભુ શ્રીરામ અને કૃષ્ણ” એમ શિક્ષકો, વાલીઓ અને નેતાઓ વડે શિખવવામાં આવે છે. ભગવાન શ્રીરામ, કૃષ્ણ, પયગંબર, ઇસું, મહાવીર, બુધ્ધ જેવા દૈવ પુરૂષો પણ પગપાળા ચાલીને પોતાની જીવન યાત્રાને પૂર્ણ કરી છે. જેથી આજે આપણે હજારો વર્ષો પછી પણ તેમને યાદ કરીએ છીએ.

જીવનમાં સંપત્તી અને સંઘર્ષ વગરનો પુરૂષ તથા સુંદરતા અને સહનશિલતા વગરની સ્ત્રી સાચું સુખ ક્યારેય મેળવી શકતા નથી. સાચું સુખ પ્રાપ્ત કરનાર વ્યક્તિ જ દુનિયાને સાચી પ્રેરણા આપી શકે છે. સાચી પ્રેરણા આપનારને જ દુનિયાને હજારો વર્ષો સુધી ગાંધી, સરદાર, પંડીત, આંબેડકર, ભગતસિંહ, બોઝ, બિરસામુંડા જેવા કરોડો દેશભક્તોની જેમ તથા પ્રભુ શ્રીરામ, કૃષ્ણ, પયગંબર, ઇસું, બુધ્ધ, મહાવિર જેવા પોતાના જીવન વડે દુનિયાને સાચું શિક્ષણ આપનાર દેવોને જ યાદ રાખશે.

આમ આવનારા દિવસોમાં આ વડબીજ પ્રોજેક્ટની મદદથી માત્ર બાળકો જ નહીં, પરંતુ ભારતમાં વસનારા સર્વોન્નું જીવન પોતાના આરાધ્ય દેવ જેવું બને અને ભારત “દેવભુમિભારત” બને તે માટે સૌએ સાથે મળી સતત અને સખત પ્રયાસ કરવા, કરાવવાની શુભ આશા છે.

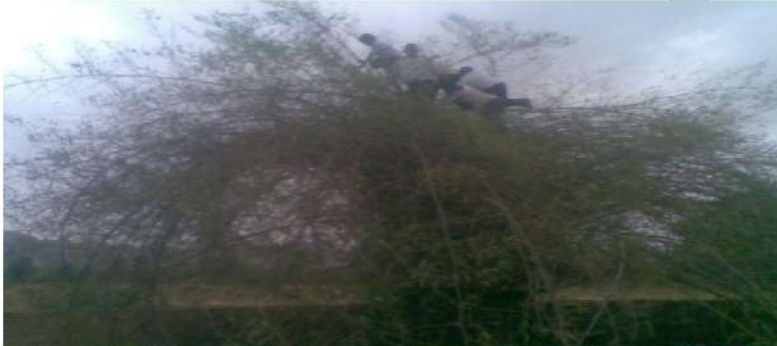
યાદગાર ફોટો ગેલરી

શ્રી ઉખલાડુંગરી પ્રાથમિક શાળા

તા. વિજયનગર, જિ. સાબરકાંઠા

વાસ અને શાકભાજી વડે કૌશિક એસ.પી અને તેમના સહયોગી સ્ટાફે તૈયાર કરેલ મલ્ટીપર્પેજ પ્લેસને જીવા માટે આપનું હાર્દિક સ્વાગત છે.

પડખીજ

